

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

‘ΤΑ ΖΩΑ ΤΗΣ ΦΑΡΜΑΣ’

**Ως προτεινόμενη εικαστική δραστηριότητα για την ενίσχυση- ανάπτυξη
των δεξιοτήτων στο νηπιαγωγείο**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΑΛΕΞΟΥΔΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΑΕΜ: 2500

ΕΠΟΠΤΡΙΑ: Βαμβακίδου Ιφιγένεια

Β' ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΗΣ: Κωτσαλίδου Δώξα

ΦΛΩΡΙΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	4
Εισαγωγή.....	5
A. Η χρησιμότητα του διαθεματικού ενιαίου πλαισίου στο νηπιαγωγείο.....	7
A.1. Διαθεματικό ενιαίο πλαίσιο για τα εικαστικά στο νηπιαγωγείο.....	7
A.2. Η σύνδεση του ΔΕΠΠΣ με την γλωσσική και μαθηματική ανάπτυξη των νηπίων.....	7
A.3. Διείσδυση των εικαστικών στα γνωστικά πεδία σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ.....	8
B. Μαθαίνοντας τα ζώα.....	10
B.1. Χαρακτηριστικά ζώων.....	10
B.2. Τι μας προσφέρουν τα ζώα.....	10
B.3. Φροντίδα φάρμας.....	11
B.4. Διάκριση πτηνών και θηλαστικών.....	11
Γ. Η εισαγωγή των τεχνών στο νηπιαγωγείο.....	12
Γ.1. Τέχνη και ποίηση στο νηπιαγωγείο.....	12
Γ.2. Τέχνη της γλυπτικής και της ζωγραφικής.....	16
Γ.3. Δραστηριότητες πάνω στους πίνακες ζωγραφικής.....	19
Δ. Οι στόχοι μου για την έκβαση του μαθήματος.....	24
Ε. Προτεινόμενα εκπαιδευτικά υλικά.....	25
Ε.1. Εποπτικά υλικά.....	25
Ε.2. Αντικατάσταση υλικών.....	25
ΣΤ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ.....	26
ΣΤ.1. Γενικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για το μάθημα.....	27
ΣΤ.2. Ειδικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για το μάθημα.....	28
ΣΤ.3. Ειδική προετοιμασία για συγκεκριμένη δραστηριότητα.....	29
ΣΤ.4. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΩΡΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ.....	29
ΣΤ.5. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ.....	31
Z. Δημιουργικές τέχνες και δημιουργικό παιχνίδι.....	32
Η. Προσωπικό φωτογραφικό υλικό.....	33

Βιβλιογραφία.....	40
-------------------	----

Λίστα εικόνων

Παροιμίες και Αινίγματα	7
Ptolemy Elrington Γλυπτά από σίδερα αυτοκινήτων: Εικόνα 2.....	16
Εικόνα 3 Ptolemy Elrington Γλυπτά από σίδερα αυτοκινήτων.....	16
Kyle Bean Εικόνα 4.....	17
Γλυπτά από ξύλο του jamesdoranwebb Εικόνα 5.....	17
Εικόνα 6 Γλυπτά από ξύλο του jamesdoranwebb	17
Εικόνα 7 Γλυπτά από ξύλο του jamesdoranwebb	18
Γλυπτά από λουλούδια Εικόνα 8.....	18
Εικόνα 9 Γλυπτά από λουλούδια.....	18
Εικόνα 10 Γλυπτά από λουλούδια	19
Εικόνα11: Girl_Animal_Oil_Painting	20
Εικόνα 12	21
Εικόνα 13 : Abraham Fisher, Lady and Dog	21
Εικόνα 14	21
Εικόνα 15 Emile Munier The New Pets Painting.....	21
George Morland: Εικόνα 16.....	22
Leo Malempre: Εικόνα 17.....	22
Εικόνα18 Frederick Morgan	22
.. Εικόνα 19 Philipp Peter Roos.....	22
Εικόνα 20 Eugene Remy Maes	23
Εικόνα 21 Σχεδιάγραμμα νηπιαγωγείου.....	27

Περίληψη

Το κείμενο μας αφορά στο μάθημα των εικαστικών στο νηπιαγωγείο και πως αυτό συμβάλει στην ανάπτυξη των νηπίων. Συγκεκριμένα το θέμα έχει αναφορά στα ζώα της Φάρμας και πως τα παιδιά μέσα από τα εικαστικά μαθήματα, μπορούν να μάθουν, να αναγνωρίζουν και να μορφοποιούν με διάφορα προτεινόμενα υλικά, τα σχήματα και τη φόρμα των ζώων. Μας αναφέρει ότι το κείμενο έχει γραφτεί από προσωπική εμπειρία της συγγραφέως στο νηπιαγωγείο γι' αυτό για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος από τα νήπια χρησιμοποιεί πολλές δραστηριότητες. Αρχικά αναφέρεται στο ΔΕΠΠΣ των εικαστικών και το συνδέει στην πορεία με άλλα γνωστικά μαθήματα, όπως τα μαθηματικά, τη γλώσσα, τη μουσική, το θέατρο και την πληροφορική. Μετά διατυπώνει τους στόχους της, οι οποίοι είναι μέσα από την κατασκευή της να δώσει στα παιδιά το έναυσμα να προβληματιστούν και να μιλήσουν γι' αυτό που βλέπουν. Στη συνέχεια μέσα από τις απορίες των παιδιών και τις απόψεις τους για την κατασκευή της Φάρμας θα ξεκινήσουν να μιλάνε για τα ζώα που ζουν στη φάρμα και τις εμπειρίες που μπορεί να έχουν με κάποιο ζώακι. Επίσης συζητάει με τα παιδιά τη φροντίδα που χρειάζονται τα ζώα αλλά και το τι μας προσφέρουν. Επιπροσθέτως η συγγραφέας κάνει μία διάκριση ανάμεσα στις κατηγορίες των Πτηνών και των Θηλαστικών και μιλάει για τα χαρακτηριστικά τους και το επιτυγχάνει αυτό μέσα από βίντεο που δείχνει στα παιδιά. Πιο κάτω εισχωρεί τα παιδιά στην τέχνη και στις διάφορες μορφές που μπορεί να έχει όπως η ποίηση για την οποία θα διαβάσει κάποια ποιήματα και θα τα αναλύσουν αλλά και εικόνες με έργα από γλύπτες και ζωγράφους όπου θα κάνουν πάνω στις εικόνες διάφορες δραστηριότητες με τις οποίες θα εισχωρήσουν στα παιδεία των μαθηματικών, της γλώσσας, της ιστορίας αλλά και της έκφρασης - δημιουργίας. Στη συνέχεια παραθέτει τους στόχους της για το τι επιθυμεί να ανακαλύψουν τα παιδιά από το μάθημα. Παρακάτω αναφέρεται στα εποπτικά μέσα και υλικά που χρησιμοποίησε για την εξέλιξη του μαθήματος αλλά και τα υλικά που χρησιμοποίησαν τα παιδιά για να κατασκευάσουν τα δικά τους ζώακια αλλά και για την φάρμα που έκαναν με τα ανακυκλώσιμα υλικά. Ακόμη μας αναλύει την εκπαιδευτική της δράση και μιλάει για τους γενικούς και ειδικούς παράγοντες του μαθήματος για την προετοιμασία του αλλά και την προσωπική της άποψη για την έκβαση του μαθήματος. Κλείνοντας συνδέει τα εικαστικά με τις δημιουργικές τέχνες όπως το θέατρο, την μουσική και πώς μπορούμε να τις χρησιμοποιήσουμε σε διάφορες δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο και τέλος παραθέτει φωτογραφικό υλικό από τα έργα των παιδιών.

Λέξεις κλειδιά: ανάπτυξη νηπίων, ζώα φάρμας, τέχνες, ΔΕΠΠΣ, ανακυκλώσιμα υλικά,

Ευχαριστίες:

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τον κ. Ταμουτσέλη ο οποίος με βοήθησε υπομονετικά σε κάθε βήμα της πτυχιακής μου και για την καθοδήγηση και τις χρήσιμες συμβουλές που μου παρείχε. καθώς επίσης για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ χρωστάω και στην οικογένειά μου που με στήριξε με κάθε τρόπο σε όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Εισαγωγή

Στην κοινωνία του σήμερα, όπου έχουν σημειωθεί τεράστιες αλλαγές, το σχολείο αποτελεί το μοναδικό ίδρυμα στο οποίο έχει ανατεθεί επίσημα από το κράτος η εκπαίδευση των παιδιών στην τέχνη. Οι θεσμοί προσχολικής εκπαίδευσης, παράλληλα με τις άλλες επιδιώξεις τους, έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτυχθούν και αισθητικά. Έρευνες από το χώρο της παιδαγωγικής, της ψυχολογίας και της τέχνης τονίζουν το ρόλο της αισθητικής αγωγής, που συμβάλλει αποφασιστικά στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού (Charpman,1993; Cole & Cole, 2001; Dewey, 1982; Schirrmacher,1998; Ντολιοπούλου, 1999).

Οι τέχνες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής και διαμορφώνουν την ανθρώπινη εμπειρία. Μέσα από το καλλιτεχνικό εγχείρημα (σχέδιο, πλαστική, κ.ά.) τα παιδιά γίνονται ενεργοί μέτοχοι των εικαστικών τεχνών παράγουν ποικίλες οπτικές μορφές, αποτυπώνοντας τον εσωτερικό τους κόσμο και αποδίδοντας νόημα. Η εμπλοκή επομένως των παιδιών σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που να αναδεικνύει τις τέχνες, προϋποθέτει να συνδέεται με την δική τους πραγματικότητα, ώστε η αντίληψη, τα συναισθήματα και οι σκέψεις να ενεργοποιούνται από άμεσα βιώματα. Τότε ανακαλούνται πρότερες εμπειρίες/γνώσεις και επιστρατεύονται η παρατήρηση, η φαντασία, ο στοχασμός και η επινόηση (Charpman, 1993).

Η εκπαίδευση μέσω της τέχνης καθιστά το νου του παιδιού πιο ευέλικτο και συνεπώς πιο αποτελεσματικό στην αναζήτηση της γνώσης, της έκφρασης και της επικοινωνίας (Charpman,1993; Βάος,2008). Ως εκ τούτου, η εικαστική αγωγή ωφελεί τόσο τα παιδιά όσο και την κοινωνία. Τα εφοδιάζει με εργαλεία όχι μόνο για την κατανόηση αυτού του κόσμου, αλλά και για την προσωπική τους συμβολή σε αυτόν, με τον δικό τους μοναδικό τρόπο. Μια εκπαίδευση μέσω της τέχνης και για την τέχνη εισάγει το άτομο σε μια ποικιλία τρόπων αντίληψης και σκέψης ιδιαίτερα απαιτητικών και το κάνει «πολιτισμικά και οπτικά εγγράμματο» (Γραφάκου & Λαμπίτση, 2011) να διδάσκονται

Πέρα από τη σημασία τους σε αυτόν τον χώρο, ένας από τους σημαντικότερους στόχους είναι ότι μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να κάνουν συνδέσεις μεταξύ των εννοιών και μεταξύ των μαθημάτων. Τα διαφορετικά είδη των μαθησιακών δραστηριοτήτων αντανakλούν ακριβώς αυτή τη σύνδεση με τις υπόλοιπες μαθησιακές περιοχές ενός εκπαιδευτικού προγράμματος. Αν τα σχολεία πρόκειται να προετοιμάσουν αποτελεσματικά τα παιδιά ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της ενήλικης ζωής σε έναν κόσμο που αλλάζει, τότε οι δημιουργικές μέθοδοι διδασκαλίας πρέπει επίσης να ξεπεράσουν τα παραδοσιακά όρια του μεμονωμένου γνωστικού αντικειμένου. Η καλλιτεχνική παιδεία μπορεί να είναι η γέφυρα μεταξύ των τεχνών, αλλά και η πύλη προς άλλους τομείς της εκπαίδευσης. Η έρευνα της Bamford (2006) έχει δείξει ότι οι εικαστικές τέχνες συμβάλλουν στη θετική στάση των μαθητών προς το σχολείο και κατ'επέκταση στη σχολική τους επιτυχία. Όταν δε αξιολογείται σε διαθεματικά σχέδια εργασίας (Ντολιοπούλου, 1999), οι εικαστικές τέχνες συμβάλλουν στην προσφορά υψηλής ποιότητας μάθησης και μάλιστα δημιουργικής, καθώς η γνώση που επιτυγχάνεται είναι ολόπλευρη και σφαιρική. Έτσι, τα παιδιά αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους και αποδίδουν νόημα στον κόσμο γύρω τους (Βάος, 2008). Οι συνδέσεις αυτές ωστόσο, δεν δημιουργούνται αυτόματα απλά και μόνο με την ύπαρξή τους. Σημαντικό ρόλο κατέχει η διδασκαλία, η οποία χρειάζεται να χτίζεται σε μια επιστημονικά προγραμματισμένη διδακτική και μαθησιακή πορεία (Eisner, 2004).

Το παιδί πρέπει να αφήνεται να ανακαλύπτει μόνο του τα υλικά καθώς και να του δίνεται απόλυτη ελευθερία για τον τρόπο σχεδίασης, διακόσμησης, σύνθεσης και χρωματισμού των έργων του. Κάθε τι που περιορίζει την αυθόρμητη έκφραση του παιδιού, τη φαντασία και την επινοητικότητα του δεν έχει θέση στην ώρα των Εικαστικών. Περιγράμματα ή προσχέδια της νηπιαγωγού αποκλείονται, καθώς αληθινό έργο τέχνης είναι το πρωτότυπο έργο τέχνης. Είναι σεβαστή κάθε προσωπική έκφραση, ιδέα, επινόηση ή έμπνευση και δεν υπάρχουν περιθώρια σκέψης για διόρθωση εργασιών. Δεν υπάρχει λάθος εικαστικό έργο. Αντίθετα, όπως αναφέρουν οι Ξανθάκου και Καϊλα (2002), η ενθάρρυνση της αποκλίνουσας σκέψης και της πρωτοτυπίας είναι κύριο μέσο για την προώθηση της δημιουργικότητας.

Σύμφωνα με τον Φλουρή (στο Χατζηγεωργίου, χ.χ), οι διαπροσωπικές δεξιότητες καθώς και η ανάπτυξη θετικού αυτοσυναισθήματος των μαθητών, θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση των αναλυτικών προγραμμάτων του μέλλοντος. Η ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης είναι ήδη μέσα στους στόχους του Δ.Ε.Π.Π.Σ. και για την ενίσχυσή της είναι σημαντική η αναγνώριση των προσπαθειών των παιδιών. Ειρωνείες ή ανεξίκακα πειράγματα είναι ανεπίτρεπτα. Αντίθετα πρέπει να ενθαρρύνεται και να τονώνεται η αυτοπεποίθηση όλων και να ενισχύεται η προσπάθειά τους.

Για το λόγο αυτό, είναι σκόπιμο να εκθέτονται έργα όλων των παιδιών. Η έκθεση των έργων μόνο μερικών

παιδιών είναι ένα είδος αξιολόγησης που αποθαρρύνει τα υπόλοιπα παιδιά. Επίσης, τα έργα των παιδιών πρέπει να τακτοποιούνται. Πεταμένα και τσαλακωμένα έργα μειώνουν την αξία της πρωτότυπης δημιουργίας και λειτουργούν ανασταλτικά για νέες παραγωγές.

Πριν εμπλακούν τα παιδιά σε εικαστικές δραστηριότητες είναι καλό να τους παρέχονται ερεθίσματα-κίνητρα ώστε να προκληθεί παραγωγή καλλιτεχνικού έργου. Εντολές για ελεύθερη δημιουργία χωρίς να έχει προηγηθεί κάποιο ερέθισμα θα έχουν φτωχό αποτέλεσμα (κυρίως σπιτάκια και ανθρωπάκια).

Η εικαστική αγωγή στο νηπιαγωγείο δε στοχεύει στην τεχνική δεξιότητα αλλά στη διαισθητική σκέψη, τη δημιουργική φαντασία, το συναίσθημα, την έφεση προς αναζήτηση κάλλους και ποιότητας.

Α. Η χρησιμότητα του διαθεματικού ενιαίου πλαισίου στο νηπιαγωγείο

Α.1. Διαθεματικό ενιαίο πλαίσιο για τα εικαστικά στο νηπιαγωγείο

Σύμφωνα με το διαθεματικό ενιαίο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών τα παιδιά στο νηπιαγωγείο πρέπει να έχουν συνεχώς ερεθίσματα και να κεντρίζεται το ενδιαφέρον τους ώστε να ερευνούν με τις αισθήσεις τους και να δημιουργούν γνώση καθώς και να μαθαίνουν τον κόσμο γύρω τους. Πιο συγκεκριμένα εγώ για να μπορέσω να κεντρίσω το ενδιαφέρον των παιδιών θα χρησιμοποιήσω στην κατασκευή μιας φάρμας με τα ζώα που θα είναι φτιαγμένα από πλαστελίνη, ώστε να τους δώσω κάποια ερεθίσματα για να δουν, να επεξεργαστούν, να προβληματιστούν και να ανακαλύψουν μόνα τους αλλά και μέσα από ανταλλαγή ιδεών μεταξύ τους να κατανοήσουν ΤΙ εμφανίζει αυτή η κατασκευή η οποία θα λειτουργήσει και ως εποπτικό μέσο στην τάξη.

Οι δραστηριότητες των πλαστικών τεχνών βασίζονται στη ευχαρίστηση που νιώθει το παιδί να αγγίζει, να πλάθει, να κοιτάζει, να δημιουργεί. Οι πλαστικές τέχνες επιτρέπουν στο παιδί να επικοινωνεί, να εκδηλώνει τα συναισθήματα και την προσωπικότητα του. Δημιουργώντας καλλιτεχνήματα μέσα από τη δραστηριότητα το πλαστικών τεχνών, το παιδί αναπτύσσει την δύναμη της φαντασίας κι εφευρετικότητας του. Ανακαλύπτει την ευχαρίστηση του να εκφράζεται. Οι δραστηριότητες των πλαστικών τεχνών συναρτώνται με την κατάκτηση αυτονομίας από μέρος του παιδιού: το μαθαίνουν σιγά - σιγά να τα βγάζει πέρα μοναχό του, να διαλέγει τα απαραίτητα εργαλεία και υλικά για το έργο που πρόκειται να δημιουργήσει, να αναπτύσσει πρωτοβουλίες. (Sylvia Dorance, 1998, σ.11)

Οι εικαστικοί μου στόχοι είναι να δώσω στα παιδιά την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις τους να εξασκήσουν τις δεξιότητές τους και να συνεχίσουν να μαθαίνουν διαρκώς προάγοντας την αναζήτηση, την αιτιολόγηση, την κριτική σκέψη, την λήψη αποφάσεων και την λύση προβλημάτων ώστε να μπορέσω να εκμαιεύσω από τα ίδια τα παιδιά τα χαρακτηριστικά του κάθε είδους ζώου που υπάρχουν στη φάρμα και μετά να μπορέσουν να δημιουργήσουν τις δικές τους φιγούρες ζώων της Φάρμας.

Ο ρόλος τους εκπαιδευτικού είναι να δημιουργήσει ένα οικείο, ευχάριστο και ασφαλές περιβάλλον συζήτησης και πλούσιο σε ερεθίσματα περιβάλλον με τα παιδιά ώστε να υπάρχει κίνητρο και να νιώθουν άνετα να πουν την άποψη τους χωρίς να νιώθουν ότι κάποιος θα τους κατακρίνει και να μάθουν να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Α.2. Η σύνδεση του ΔΕΠΠΣ με την γλωσσική και μαθηματική ανάπτυξη των νηπίων

Πιο συγκεκριμένα πρώτα μέσα από την συζήτηση για τα χαρακτηριστικά των ζώων τα παιδιά μπορούν να αναπτύξουν τον τρόπο που εκφράζονται, να μπορούν να σχηματίζουν σωστές και ολοκληρωμένες προτάσεις και να χρησιμοποιούν επιχειρήματα για να υποστηρίξουν αυτό που λένε και αυτό μπορεί να γίνει μέσα από ερωτήσεις που κάνει ο εκπαιδευτικός π.χ. λέει ένα παιδί αυτό το ζώο είναι άλογο η νηπιαγωγός για να δώσει την ευκαιρία στο παιδί να αναπτύξει τον προφορικό του λόγο θα πρέπει να του κάνει ερωτήσεις ανοιχτού τύπου ώστε το παιδί να μην απαντάει μονολεκτικά π.χ. γιατί λες ότι είναι άλογο; Πώς είναι δηλαδή τα άλογα? Και για να μπορέσει να δώσει την ευκαιρία να συμμετέχουν όλα τα παιδιά πρέπει να τους δώσει την δυνατότητα να αφηγηθούν προσωπικές τους ιστορίες και μέσα από την αφήγηση μπορούν να μάθουν τις χρονικές ακολουθίες (πριν πολύ καιρό, χθες, σήμερα) αλλά και να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιο τους ακούγοντας νέες λέξεις από τα άλλα παιδιά ή και από την νηπιαγωγό καθώς μπορούμε να μάθουμε παροιμίες ή αινίγματα για τα ζώα π.χ.

εικόνα 1: αίνιγμα, παροιμία

Δεύτερον τα παιδιά μπορούν να αναπτύξουν και βασικές αρχές των μαθηματικών όπως είναι η ταξινόμηση την οποία μέσα από τις ομοιότητες και τις διαφορές που θα δουν και θα πουν τα παιδιά θα μπορέσουμε να ταξινομήσουμε τα ζώα σε αυτά που είναι ψηλά-κοντά, μεγάλα-μικρά π.χ. αυτιά αλλά και την έννοια της αντιστοίχισης δηλαδή να βάλουν όλα τα ζώα με μεγάλα αυτιά μαζί ή τα ζώα που έχουν μουστάκια μαζί. Επίσης μπορούν να μετρούν πόσα πόδια έχει κάθε ζώο.

Μέσο των εικαστικών τα παιδιά της νηπιακής ηλικίας εκφράζονται και μέσα από τα έργα τους μπορείς να καταλάβεις πολλά πράγματα για τα ίδια τα παιδιά. Ακόμη παρατηρούν, πειραματίζονται με διαφορετικά υλικά και τεχνικές, ερευνούν και χρησιμοποιούν τις εμπειρίες και τις ιδέες τους ως στοιχεία καλλιτεχνικής δημιουργίας και έκφρασης. Τέλος ανακαλύπτουν ότι η τέχνη είναι μέσο έκφρασης και επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων.

Δικός μου σκοπός είναι τα παιδιά να δημιουργήσουν τα δικά τους ζωάκια όποια αυτά προτιμούν ώστε με αυτό τον τρόπο να δώσω την ευκαιρία να παρατηρήσουν καλά τα ζώα και να επιλέξουν τα ίδια πιο ζωάκι θα κάνουν για να τους δώσω την ευκαιρία να εκφραστούν ελεύθερα και μετά να μας εξηγήσουν γιατί επέλεξαν αυτό το ζωάκι. Επίσης να ασχοληθούν ενισχύοντας τις γνώσεις τους για τα υλικά όπως πλαστελίνη και πυλός αλλά και με άλλα υλικά ανακυκλώσιμα ή οποιαδήποτε επιθυμούν για να φτιάξουν την φάρμα. Μέσα από την ελεύθερη επιλογή δίνω την ευκαιρία στα παιδιά να «πειραματιστούν» .

A.3. Διείσδυση των εικαστικών στα γνωστικά πεδία σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ

Πολύ σημαντικό είναι όμως να διακρίνουμε ότι τα εικαστικά διεισδύουν σε πολλά γνωστικά πεδία και τα παιδιά μέσα από την αγαπημένη τους αλλά και την κυριότερη ασχολία τους στο νηπιαγωγείο, τα καλλιτεχνικά, μπορούν αρχικά να μάθουν να επικοινωνούν, να εκδηλώνουν τα συναισθήματα, τις προτιμήσεις και τις επιθυμίες τους, να αναπτύσσουν τη φαντασία και την εφευρετικότητα τους, να εξοικειωθούν με διαφορετικές τεχνικές, να διαλέγουν τα απαραίτητα υλικά και εργαλεία και να δικαιολογούν τις επιλογές τους, να τηρούν κανόνες, να σέβονται τα υλικά και τα εργαλεία, να συγκεντρώνουν την προσοχή του, να ολοκληρώνουν την εργασία τους, να κατανοούν και να εκτελούν οδηγίες, να καλλιεργούν δεξιότητες (λεπτή κινητικότητα, οργάνωση χώρου) και να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες.

Ακόμη να χρησιμοποιούν πράγματα και εικόνες ως μέσο έκφρασης, να δημιουργούν ένα έργο ανάλογα με μια επιθυμία τους, να παίζουν με τα σχήματα, τα χρώματα, τα διάφορα υλικά, να υιοθετήσουν τεχνικές και διαδικασίες έκφρασης, να συγκρίνουν τις μεθόδους που χρησιμοποίησαν και τις τελικές δημιουργίες μας με αυτές των καλλιτεχνών και να αιτιολογήσουμε τις πιο αξιόλογες κρίσεις μας (Sylvia Dorance ,1998, σ.13)

Επίσης με το μάθημα των εικαστικών τα νήπια αναπτύσσουν την γλώσσα τους καθώς ενισχύουν την επικοινωνία τους με τα παιδιά. Όταν δουλεύουν πάνω σε μία ομαδική εργασία και συζητούν μεταξύ τους αλλά και όταν δουλεύουν ατομικά καθώς μετά θα παρουσιάσουν την εργασία τους μπροστά σε όλα τα παιδιά και θα μας εξηγήσουν τι δημιούργησαν. Μέσα από αυτή την διαδικασία είναι σημαντικό να πούμε ότι τα παιδιά εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους με νέες λέξεις που θα ακούσουν από τα άλλα παιδιά ή από την νηπιαγωγό καθώς κάθε φορά μπορούν να δουλεύουν πάνω σε νέες τεχνικές και με διάφορα υλικά ή να κάνουν συνδυασμούς. Ακόμη κ ένα παιδί που δεν είναι θαρραλέο την ώρα που παρουσιάζει την εργασία του θα μιλήσει σε όλους τους συμμαθητές του όταν παρουσιάσει την εργασία αλλά και κατά την ομαδική εργασία θα συνεργαστεί με τα άλλα παιδιά.

Επιπροσθέτως είναι σημαντικό να αναφερθεί η συμβολή των εικαστικών στην εισαγωγή της έννοιας του αριθμού καθώς τα παιδιά την ώρα των εικαστικών όταν δουλεύουν ομαδικά καλούνται ανά ομάδα ανάλογα με τα πόσα διαφορετικά υλικά έχουν να σηκωθούν τα ανάλογα παιδιά και να πάρουν τα υλικά που τους ζητήθηκαν για όλα τα παιδιά π.χ. 5 παιδιά στην ομάδα τότε πρέπει να πάρει 5κόλλες ένα παιδί και 5 χαρτιά το άλλο παιδί και στη συνέχεια να τα μοιράσουν στα παιδιά και με αυτό τον τρόπο ενισχύουν την έννοια της αντιστοίχισης και της διαίρεσης καθώς τα μοίρασαν ισάξια σε όλα τα παιδιά αλλά και μέτρησαν. Ακόμη αναπτύσσουν ειδικές ικανότητες, όπως να συγκρίνουν και να συσχετίζουν αντικείμενα, να αντιλαμβάνονται κάποιες ιδιότητες, σχέσεις και συνδυασμούς και τέλος να μετρούν και να αναγνωρίζουν απλά σχήματα στο περιβάλλον.

Επίσης τα εικαστικά είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το περιβάλλον καθώς τα βιώματα και το μαθησιακό

πλαίσιο των παιδιών και μέσα αλλά και έξω απ την τάξη αφορούν της αλλαγές του περιβάλλοντος π.χ. την αλλαγή του καιρού οπού τα παιδιά πάντα ζωγραφίζουν ουρανό με βροχή ή ήλιο ή χιόνι αλλά και δέντρα και πουλιά. Μπορούν ακόμη να κάνουν ολόκληρες κατασκευές από υλικά που θα βρουν μόνο στην αυλή ή απλά να έχουν ως καμβά την αυλή και να ζωγραφίσουν στο χώμα ή και απλά να βγουν έξω και να ζωγραφίσουν το τοπίο όπως είναι ή όπως θα ήθελαν να είναι ή ακόμη μέσα από μια μουσική η οποία θα είναι με διάφορους ήχους της φύσης να ζωγραφίσουν τι τους θυμίζει η μελωδία.

Επιπροσθέτως μπορούμε να συνδέσουμε την καλλιέργεια της αισθητικής ικανότητας και ευαισθησίας της μουσική με τα εικαστικά καθώς μπορούμε όπως είπα πιο πάνω να τους βάλουμε μελωδία και ανάλογα τους ήχους που ακούν να σχεδιάσουν ότι θέλουν.

Όμως μέσα από την διαδικασία των εικαστικών τα παιδιά μαθαίνουν να συνεργάζονται με τους άλλους και μέσα από την συνεργασία τους να μοιράζονται ιδέες και υλικά αλλά και να σέβονται τις απόψεις των άλλων αλλά και σε ατομικό επίπεδο μαθαίνουν να συνειδητοποιούν τη μοναδικότητά τους, να εντοπίζουν τις ομοιότητές τους με τους άλλους και να σέβονται τη διαφορετικότητα.

Στη συνέχεια μέσα από την σύνδεση του θεάτρου με των εικαστικών τα παιδιά μπορούν να μάθουν πως μπορούμε να φτιάξουμε μάσκες, στολές αλλά και άλλα αντικείμενα ανάλογα με την παράσταση που θέλουμε να παίξουμε και το κυριότερο μέσα από την διαδικασία της δραματοποίησης η οποία είναι πολύ ευχάριστη για τα παιδιά και μπορούν να διδαχτούν διάφορους μύθους, ιστορίες ή και τα ζώα.

Τέλος ένα μέσο το οποίο μπορούμε να χρησιμοποιούμε για τα εικαστικά το οποίο πλέον είναι αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας μας είναι ο υπολογιστής όπου πρέπει να διδάξουμε τα παιδιά να το χρησιμοποιούν σωστά και με ασφάλεια. Μπορούμε να το συνδέσουμε με τα εικαστικά καθώς υπάρχουν πολλά προγράμματα στα οποία τα παιδιά μπορούν να σχεδιάσουν από την αρχή ότι επιθυμούν ή να δουν βίντεο για το πώς μπορούν να κατασκευάσουν διάφορα πράγματα.

B. Μαθαίνοντας τα ζώα

B.1. Χαρακτηριστικά ζώων

Επιδιώκω τα παιδιά μέσα από το μάθημα να μάθουν τα χαρακτηριστικά των ζώων π.χ. στο τέλος επιδιώκω τα παιδιά να μπορέσουν να κατανοήσουν και να θυμούνται κάποια από τα χαρακτηριστικά των ζώων π.χ. ότι η αγελάδα είναι ζώο μεγαλόσωμο . Το δέρμα της είναι χοντρό και σκεπάζεται από κοντό τρίχωμα με χρώμα κοκκινωπό ή μαύρο με άσπρα ή μαύρα κοκκινωπά μέρη. Το κεφάλι της είναι πλατύ τριγωνικό και φέρει (συνήθως) δύο αιχμηρά κέρατα στο μέτωπο. Τα πόδια της αγελάδας ανάλογα με το σώμα της είναι κοντά και τελειώνουν σε δύο δάχτυλα, που λέγονται χηλές. Πιο ψηλά φέρει ακόμα δύο δάχτυλα που είναι ατροφικά και δεν ακουμπούν στη γη. Η ουρά της είναι μακριά και στην άκρη φουντωτή. Είναι ζώο φυτοφάγο. Τρώει χόρτα, φύλλα, λαθούρι, άχυρα και καρπούς δημητριακών.

Για το άλογο ότι χρησιμοποιήθηκε από την αρχαιότητα ως μέσο μετακίνησης και αποτέλεσε βασική κινητήρια δύναμη των αμαξών αλλά και χρήσιμο εργαλείο στον πόλεμο όπως και σε αθλητικούς αγώνες . Είναι ψηλό ζώο, γνωστό για την περήφανη όψη του. Γεννάει κάθε φορά συνήθως ένα μωρό, σπανιότερα δύο, και το θηλυκό τα θηλάζει μέχρι την ηλικία των 6-7 μηνών και στη φύση μέχρι την ηλικία του ενός έτους. Έχουν πυκνό τρίχωμα που αποτελείται από κοντές και απαλές τρίχες. Ζουν πολλά χρόνια και ο μέσος όρος ζωής του φτάνει τα 25 έως 30 χρόνια. Αν και πιστευόταν ότι δεν είναι ιδιαίτερα έξυπνο ζώο, όπως δείχνει και το όνομά του, έχει αποδειχτεί ότι κατέχει ευφυΐα που έχει να κάνει με την εκμάθηση καθηκόντων, τη μνήμη και τη λύση προβλημάτων. Σήμερα η χρήση του ως μεταφορικό μέσο στην Ευρώπη έχει σχεδόν εξαφανιστεί.

Το γουρούνι γενικά έχει χοντροκομμένο και μονοκόμματο σώμα, κοντά πόδια και κωνικό κεφάλι. Είναι ζώο παμφάγο και πολύ γόνιμο. Απαντάται σε όλα τα μέρη της γης και εκτρέφεται κυρίως για το κρέας του.

Για το πρόβατο ότι ανάλογα με την ηλικία και το φύλο τους, ονομάζονται αρνιά μέχρι δυο μηνών, ζυγούρια μέχρι ενός έτους, κριάρια τα ώριμα αρσενικά και προβατίνες τα θηλυκά. Έχουν μέτριο σώμα που καλύπτεται από πυκνό τρίχωμα, απαλό στην αφή, σγουρό ή ίσιο, μακρύ ή κοντό, λευκό, μαύρο, καστανό ή γκριζό. Ζουν 10 έως 14 χρόνια, ανάλογα με τις συνθήκες διαβίωσής τους. Τρέφονται με νωπά χόρτα, τα οποία καταπίνουν σχεδόν αμάσητα, ώστε να εξασφαλιστούν κατά τη διάρκεια της ημερήσιας βοσκής οι μεγάλες ποσότητες που απαιτούνται - αργότερα όταν αναπαύονται.

Για την κότα ή όπως ονομάζεται και όρνιθα, ή κοινώς πετεινός ή κόκορας, ουδέτερο το κοτόπουλο) είναι ένα εξημερωμένο πτηνό. Θεωρούνται παμφάγα πτηνά, σε ελεύθερο περιβάλλον σκάβουν στο χώμα για αναζήτηση σπόρων και εντόμων. Το αρσενικό μπορεί να διαφοροποιηθεί από το θηλυκό. Συνήθως διαφοροποιείται από τις κότες με το εντυπωσιακό φτέρωμα, που χαρακτηρίζεται από μακριές ουρές και λαμπρά φτερά στο λαιμό και πλάτη, το μεγαλύτερο λειρί καθώς και την πολύ δυνατή φωνή. Έχουν ένα σαρκώδες λοφίο στα κεφάλια τους, που λέγεται λειρί, και επίσης μια σαρκώδη προεξοχή κάτω από τα ράμφη τους.

Για τα κουνέλια ότι έχουν μήκος σώματος από 40-50 εκατ. του μέτρου, κοντή ουρά, τρίχες δέρματος παχιές με διάφορα χρώματα, που ποικίλουν ανάλογα με τη φυλή, αυτιά μακριά και πόδια με νύχια. Η διατροφή τους αποτελείται από ξηρά τροφή, φρέσκα λαχανικά και φρούτα και άχυρο.

B.2. Τι μας προσφέρουν τα ζώα

Τα παιδιά είναι σημαντικό εκτός από το να ξεχωρίζουν ποιο ζώο είναι το κάθε ένα να μάθουν και τι μπορούν να προσφέρουν στον άνθρωπο. Αρχικά θα ρωτήσω τα παιδιά να μου πουν και όντως ήξεραν πολλά πράγματα για το τι μας δίνουν. Το γουρούνι, η αγελάδα, το κουνέλι, το αρνί μας δίνουν το κρέας τους αλλά η αγελάδα επίσης όπως και η κασίκα μας δίνουν το γάλα τους αλλά κάποιο παιδί ανέφερε ότι και η γαϊδούρα δίνει γάλα. Ακόμη είπαμε ότι η κοτούλα δίνει αυγά και τα πούπουλα, το πρόβατο μας δίνει το μαλλί του για να φτιάξουμε διάφορα πράγματα όπως μάλλινες μπλούζες. Τέλος είπαμε ότι κάποια ζώακια απλά μας κρατάνε συντροφιά όπως τα σκυλιά και οι γάτες αλλά και για κάποια ζώα που βοηθούσαν παλιά στην γεωργία για να οργώσουν τα χωράφια όπως το άλογο αλλά και στην μετακίνηση των ανθρώπων όπως το γαϊδούρι και το άλογο που μπορούμε να δούμε ακόμη και σήμερα καθώς υπάρχουν άμαξες σε κάποιες περιοχές.

Στη συνέχεια όμως μάθαμε ότι τα προϊόντα πριν έρθουν στο τραπέζι μας επεξεργάζονται σε ειδικά

εργοστάσια. Πιο συγκεκριμένα είπαμε ότι με το γάλα μπορούμε να φτιάξουμε τυριά και γιαούρτια αλλά για να γίνει αυτό πρέπει το γάλα να πάει στο τυροκομείο για να γίνει η ανάλογη επεξεργασία. Όπως επίσης και για να κάνουν το μαλλί από τα ζώα μπλούζες, χαλιά κ.τ.λ. πρέπει να πάει για επεξεργασία στο εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας. Είναι σημαντικό όμως να τονίσουμε ότι το κούρεμα των προβάτων βοηθάει και τα ίδια τα ζώα για λόγους υγιεινής αλλά και για την καλύτερη διαβίωση του.

B.3. Φροντίδα Φάρμας

Στη συνέχεια μιλάμε με τα παιδιά για το ποιος φροντίζει μια φάρμα, τα εργαλεία που χρειάζεται να έχει αλλά και τα καθήκοντα του για την σωστή φροντίδα των ζώων . Αρχικά αυτός που φροντίζει μια φάρμα λέγεται αγρότης και αντίστοιχα αγρότισσα. Το κυριότερο εργαλείο τους για την σωστή φροντίδα των ζώων είναι τα χέρια τους και τα φτυάρια καθώς κάθε μέρα η δουλειά του είναι να ξυπνήσει πρωί να πάει στα ζώα να τα ταΐσει, να τους δώσει νερό, να τα καθαρίσει, τον χειμώνα να τα προστατεύσει από το κρύο και να πάει να μαζέψει τα αυγά από το κοτέτσι και να αρμέξει τα ζώα. Παλιά όλες αυτές οι διαδικασίες ήταν πολύ πιο δύσκολες καθώς δεν υπήρχαν μηχανήματα να τους βοηθήσουν και έπρεπε να τα κάνουν όλα μόνοι τους ενώ πλέον υπάρχουν εργοστάσια για το κούρεμα των ζώων και όταν η εκτροφή των ζώων είναι μαζική υπάρχουν μηχανήματα για να συλλέγουν τα αυγά και να αρμέγουν τα ζώα καθώς επίσης όσων αφορά τη σπορά στα χωράφια οι αγρότες χρησιμοποιούν πλέον τα τρακτέρ και άλλα μηχανήματα και όχι τα άλογα και τα γαϊδούρια.

Επίσης επισημαίναμε και το τι τρώνε τα ζώα. Τα κουνέλια τρώνε καρότα, οι κότες καλαμπόκι, τα αρνάκια, κατσικάκια, γαϊδουράκια, αγελάδες , άλογα χορτάρι και άχυρο, τα γουρούνια είπαμε ότι είναι παμφάγα και ότι τρώνε τα πάντα. Τέλος αναφέραμε ότι πρέπει να τρώμε όλα αυτά τα προϊόντα που μας δίνουν τα ζώα όπως αυγά και γάλα καθώς είναι υγιεινά και θρεπτικά.

Επιπροσθέτως επιδιώκω τα παιδιά να ανακαλύψουν τον ρόλο του κάθε ζώου στη φάρμα μέσα από την παρατήρηση της κατασκευής ή από προσωπικές τους εμπειρίες να μου πουν αν όλα τα ζώα είναι στο ίδιο μέρος στη φάρμα και αν όχι γιατί και μετά να ανακαλύψουν τι χρησιμότητα της Φάρμας δηλαδή τι προϊόντα μας προσφέρει το κάθε ζώο. Επίσης θέλω να ανακαλύψουμε τι φροντίδα χρειάζεται το κάθε ζώο. Τέλος στόχος είναι τα παιδιά να αναγνωρίζουν τα ονόματα των ζώων αλλά και να αναγνωρίζουν τα ζώα από τους ήχους τους το οποίο μπορεί να γίνει μέσα από μία δραστηριότητα όπου πρώτα θα βλέπουμε το ζώο και θα ακούμε τον ήχο και μετά θα πρέπει να ακούμε και να ανακαλύπτουμε ποιο ζώακι είναι ή να βλέπουμε το ζώακι και τα παιδιά να κάνουν τον ήχο του.

B.4. Διάκριση πτηνών και θηλαστικών

Στη συνέχεια θέλω τα παιδιά να διατυπώσουν ποια ζώα και γιατί τα λέμε θηλαστικά καθώς και τι είναι πτηνά και τις διαφορές τους. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά θα μπου στην διαδικασία να σκεφτούν τι είναι τα θηλαστικά και τι πτηνά και να εκφράσουν την άποψη τους και να ακούσουν άλλες. Επιδιώκω δηλαδή τα παιδιά μέσα από βίντεο που θα δείξω, το οποίο θα δείχνει τα θηλαστικά ζώα με τα μικρά τους και τα πτηνά με τα αυγά τους τα παιδιά να μου δείξουν από τις φιγούρες που θα τους δείξω ποια είναι π.χ. τα πτηνά ή τα θηλαστικά και να μου εξηγήσουν το γιατί. Στο τέλος θέλω τα παιδιά να ανακαλύψουν ότι τα θηλαστικά είναι μια ομάδα ζώων που τρέφει τα νεογνά του με γάλα και ότι το σώμα τους καλύπτεται με τρίχωμα και τέλος ότι στα πτηνά το σώμα τους καλύπτεται από φτερά ,έχουν ράμφος και γεννούν αυγά. Επίσης να μάθουν τις τρεις κατηγορίες θηλαστικών ανάλογα με την τροφή τους, τα φυτοφάγα, τα σαρκοφάγα και τα παμφάγα.

Γ. Η εισαγωγή των τεχνών στο νηπιαγωγείο

Κλείνοντας επιδιώκω τα παιδιά να εισχωρήσουν και στην τέχνη στην οποία πολλές φορές πρωταγωνιστές είναι τα ζώα της Φάρμας. Πρώτα απ' όλα θα ρωτήσω τα παιδιά τι πιστεύουν ότι είναι τέχνη. Θα κάνω ερωτήσεις στα παιδιά αν γνωρίζουν παραμύθια που να έχουν τα ζώα της Φάρμας καθώς για τα παιδιά τα παραμύθια είναι ένα είδος τέχνης όπου τα περισσότερα έρχονται σε επαφή από πολύ μικρή ηλικία και υπάρχει άμεσα στη γωνιά του νηπιαγωγείου και μπορούν να πάνε να εξερευνήσουν. Μετά θα συνδέσουμε τα παραμύθια με την λογοτεχνία και αν τους έχουν διαβάσει ποτέ ή αν έχουν ακούσει να διαβάζει κάποιος ένα βιβλίο. Στη συνέχεια θα συνδέσουμε τα παραμύθια με το θέατρο όπου θα ρωτήσω τα παιδιά αν έχουν παρακολουθήσει παραστάσεις με ζώα της Φάρμας και μετά αν έχουν πάει σε κινηματογράφο για να δουν παιδικές ταινίες με ζώα ή αν έχουν δει στο σπίτι τους. Μπορώ να τους δείξω κάποια ταινία και στη συνέχεια να σχολιάσουμε τι είδαμε π.χ. ένα επεισόδιο από τους μύθους του Αισώπου το οποίο συνδέεται και με το παραμύθι.

Γ.1. Τέχνη και ποίηση στο νηπιαγωγείο

Μία μορφή τέχνης είναι η ποίηση όπου πολλοί ποιητές έχουν εμπνευστεί από τα ζώα και την φύση για να συνθέσουν ένα ποίημα π.χ. Σπίτι με κήπον - Καβάφης

Ήθελα να 'χω ένα σπίτι εξοχικό
μ' έναν πολύ μεγάλο κήπο— όχι τόσο
για τα λουλούδια, για τα δένδρα, και τες πρασινάδες
(βέβαια να βρίσκονται κι αυτά• είν' ευμορφότατα)
αλλά για να 'χω ζώα. Α να 'χω ζώα!
Τουλάχιστον επτά γάτες— οι δυο κατάμαυρες,
και δυο σαν χιόνι κάτασπρες, για την αντίθεσι.
Έναν σπουδαίο παπαγάλο, να τον αγρικώ
να λέγει πράγματα μ' έμφασι και πεποιθήσιν.
Από σκυλιά, πιστεύω τρία θα μ' έφθαναν.
Θα 'θελα και δυο άλογα (καλά είναι τ' αλογάκια).
Κι εξ' άπαντος τρία, τέσσαρα απ' τ' αξιόλογα,
τα συμπαθητικά εκείνα ζώα, τα γαϊδούρια,
να κάθονται οκνά, να χαίροντ' οι κεφάλες των.

ΤΑ ΖΩΑ Ιωάννης Πολέμης

Ποτέ δε θα πειράζω
τα ζώα τα καημένα
Μην τάχα σαν κι εμένα
κι εκείνα δεν πονούν;
Θα τα χαϊδεύω πάντα
προστάτης τους θα γίνω
ποτέ δε θα τ' αφήσω
στους δρόμους να πεινούν.
Σαν δεν μιλούν κι εκείνα
κι ο λόγος αν τους λείπει
Μήπως δεν νιώθουν λύπη
δε νιώθουν και χαρά;
Μήπως καρδιά δεν έχουν
στα στήθη τους κρυμμένη
Που τη χαρά προσμένει
κι αγάπη λαχταρά;

Ακόμη κι όταν βλέπω
πως τα παιδεύουν άλλοι,
Εγώ θα τρέχω πάλι
με θάρρος σταθερό,
Θα προσπαθώ με χάρδια,
τον πόνο τους να γιάνω
Κι ότι μπορώ θα κάνω
να τα παρηγορώ.

Οι καλύτεροί μου φίλοι. Ρένα Καρθαίου

Πάπιες, κότες, γάτες, σκύλοι
είναι οι πιο καλοί μου φίλοι.

Στην εξώθυρα, στον κήπο,
με προσμένουν όταν λείπω.

Το πρωί, σαν πάω σχολείο,
μου φωνάζουν: «Φίλε, αντίο!»

Κι όταν εύκαιρο με βρούνε,
όλο ευγένεια θα μου πούνε:

«Γαβ, παπά, κοκό» και «νιάο»
δηλαδή μου λεν «πεινάω».

Τότε, τρέχω στο λεπτό
και μαζεύω ό,τι κι αν βρω.

Και τα πιάτα τους γεμίζω
και περίσσια τα ταΐζω.

Πάπιες, κότες, γάτες, σκύλοι
είναι οι πιο καλοί μου φίλοι.

Μαλλιάρος. Αλέξανδρος Πάλλης.

Έχουμε ένα σκύλο
μαύρο μαλλιάρο
κι αγαπάει να μπαίνει
στο νερό.

Τι φωνές, τι πήδους
κάνει σα με δει
πως στο χέρι παίρνω
το ραβδί!

Το πετάω; Τεντώνει
για στιγμή τα αυτιά
και σα σπίθα ρίχνει
για ματιά·

και με κρότο πέφτει
παφ! μες στο νερό,
κι αψηλά τινάζει
τον αφρό.

Μες στα δυο πώς λάμπει
μάτια του η χαρά
σα γυρνάει κουνώντας
την ουρά!

Το ραβδί πώς δίνει
με την κεφαλή,
για ναν τον χαϊδέσω,
χαμηλή!

Κι όταν ναν τ' αρπάξει
πίσω προσπαθεί,
πώς και με λασπώνει...
να χαθεί!

Το τραγούδι της Ψιψίνας Λίνα Κάσδαγλη

Καλημέρα, Ψιψίνα,
Μ' αρέσεις πολύ.
Έχεις μαύρα μουστάκια
Και γούνα απαλή.
Όταν ψάρι μυρίζεις
Που ψήνει η κυρά,
Τριγυρνάς, νιαουρίζεις,
Μ' ορθή την ουρά.

Καληνύχτα, Ψιψίνα.
Σιμά στη φωτιά
Με τις σπίθες αστράφτει
Η χρυσή σου ματιά.
Τα ποντίκια κρυφτήκαν,
Ο αέρας περνά.
Κουλουριάσου, Ψιψίνα,
Κοιμήσου ξανά.

Ο γάτος Ηλίας Τανταλίδης

Στην θερμάστραν εμπρός
ένας γάτος χονδρός
πάντ' απλώνεται,
με τα μάτια κλειστά
αγαπά στα ζεστά
να τεντώνεται.

Τεμπελιά κανταριά,

ρωθονίζει βαριά,
τον ακούετε;
Κάπου κάπου ξυπνά
και με πόδια στιλπνά
ξερολούεται.

Πλην το πτώμα αυτό
που 'ν' εδώ ξαπλωτό,
τι νομίζετε;
Εν καιρώ της νυκτός
ωσάν λέων φρικτός
αγωνίζεται.

Κάτω χθες στην αυλή
χύθηκ' αίμα πολύ
απ' το νύχι του·
στα ποντίκια σφαγή.
Τον φθονούν στρατηγοί
για την τύχη του.

Γεώργιος Βιζυηνός
Τὸ σκυλί

Κάθε νύχτα στην αὐλή
γάβου-γάβου τὸ σκυλί,
δῶσ' του καὶ γαβγίζει.
Τοῦ σπιτιοῦ ἐδῶ αὐτὸς
εἶναι φύλακας πιστός,
ποιὸς δὲν τὸν γνωρίζει;

Ἄψηλά τ' ἀφεντικά
κοιμηθήκανε γλυκά,
πέρασε ἡ ὥρα.
Τὸ γνωρίζει τὸ σκυλί
καὶ φωνάζει ἀπ' τὴν αὐλή
γάβου, γάβου τώρα.

Γιὰ νὰ ξέρουν οἱ κακοί,
ποὺ γυρνοῦν ἐδῶ κι ἐκεῖ
κάτι νὰ σουφρώσουν,
πὼς σὰν ἔμπουν στὴν αὐλή,
θὰ τοὺς πιάσει τὸ σκυλί
καὶ δὲ θὰ τὴ γλυτώσουν

Μόλις τα διαβάσουμε θα αφήσω τα παιδιά να μου πουν τι τους διάβασα, για τι μας μιλούσαν τα ποιήματα και θα τα σχολιάσουμε. Με αυτό τον τρόπο προσπαθώ να αναπτύξω την κριτική σκέψη των παιδιών αλλά και την επικοινωνία τους.

Ίσως τα παιδιά αναρωτιούνται: τι είναι τέχνη; Ποιοι είναι οι καλλιτέχνες; Γιατί δημιουργούν τέχνη; Η τέχνη είναι μια βασική ανθρώπινη ανάγκη. Οι άνθρωποι δημιουργούν τέχνη για να απεικονίσουν και να συμβολίσουν την ύπαρξη τους. Το ενδιαφέρον και η μελέτη των παιδιών για τους βοηθούς μέσα στην κοινότητα, μπορεί να επεκταθεί και στους καλλιτέχνες. Τα παιδιά μπορούν να μάθουν ότι ενώ μερικοί καλλιτέχνες δημιουργούν τέχνη σαν χόμπι, άλλοι το κάνουν σαν καριέρα. Κάποιοι καλλιτέχνες δουλεύουν

στο σπίτι, έξω ή σε ατελιέ. Άλλοι εκθέτουν και πουλάνε τα έργα τους σε γκαλερί. Τα έργα διάσημων καλλιτεχνών εκτίθενται σε μουσεία.

Τα παιδιά μπορούν να μάθουν επίσης ότι οι καλλιτέχνες δουλεύουν με διαφορετικά μέσα και ότι ενώ όλοι οι καλλιτέχνες δεν ζωγραφίζουν, όλοι έχουν μία επιτακτική ανάγκη για επικοινωνία. Χρησιμοποιούν τις πινελιές, το χρώμα, το περιεχόμενο, το σχήμα και τα καλλιτεχνικά στοιχεία για να μεταδώσουν το μήνυμά τους.

Βοηθώντας τα παιδιά να δεχθούν και να μεταδώσουν την δική τους τέχνη, τους δίνεται η δυνατότητα να αναγνωρίσουν και εκτιμήσουν την τέχνη των άλλων. Ο σκοπός μας είναι να εκθέσουμε τα παιδιά στην πλούσια καλλιτεχνική τους κληρονομιά και όχι να τα διδάξουμε ιστορία της τέχνης. Τα παιδιά μπορούν να μάθουν ότι οι άνθρωποι παντού και από την αρχή του κόσμου, δημιουργούσαν τέχνη. Διαφορετικοί καλλιτέχνες χρησιμοποιούν διαφορετικές νοοτροπίες.

Είναι δυνατό ο ίδιος καλλιτέχνης να χρησιμοποιήσει διαφορετική τεχνοτροπία σε διαφορετικές στιγμές ή περιόδους. Τα παιδιά έχουν και εκείνα τις δικές τους καλλιτεχνικές τεχνοτροπίες. Δεν υπάρχει μόνο ένας τρόπος, ο καλύτερος ή ο πιο σωστός. Η χρήση διαφορετικών τεχνοτροπιών εξαρτάται από τον καλλιτέχνη και τι θέλει να μεταδώσει μέσω της τέχνης του. Δυο σκοποί υπηρετούνται όταν τα παιδιά εκτίθενται σε διαφορετικές νοοτροπίες. Πρώτον, τους δείχνει ότι υπάρχουν πολλοί δυνατοί τρόποι για την δημιουργία της τέχνης. Δεύτερον, τους δείχνει τις ομοιότητες μεταξύ των δικών τους τεχνοτροπιών και άλλων καλλιτεχνών. (Robert Schirrmacher, 1998). Στη συνέχεια μπορώ να παρακινήσω τα παιδιά να φτιάξουν τα δικά τους ποιήματα για τα ζώακια.

Γ.2. Τέχνη της γλυπτικής και της ζωγραφικής

Ακόμη ένα πολύ εντυπωσιακό είδος τέχνης είναι και η γλυπτική και για να την παρουσιάσω στα παιδιά θα τους δείξω διάφορες φωτογραφίες από γλυπτά που είναι με διάφορα υλικά και θα τους ενθαρρύνω να πουν τι είναι αυτό που βλέπουν και να το αναλύσουμε.

Γλυπτά από σίδερα αυτοκινήτων του Ptolemy Elrington: **Εικόνα 2**

Εικόνα 3 Γλυπτά από σίδερα αυτοκινήτων του Ptolemy Elrington

Γλυπτό από τσόφλια αυγών του Kyle Bean **Εικόνα 4**

Γλυπτά από ξύλο του James Doranwebb **Εικόνα 5**

Εικόνα 6. Γλυπτά από ξύλο του James Doranwebb

Εικόνα 7 Γλυπτά από ξύλο του James Doranwebb

Γλυπτά από λουλούδια **Εικόνα 8**

Εικόνα 9 Γλυπτά από λουλούδια

Εικόνα 10 Γλυπτά από λουλούδια

Γ.3. Δραστηριότητες πάνω στους πίνακες ζωγραφικής

Στη συνέχεια θα τους παρουσιάσω την τέχνη της ζωγραφικής καθώς τα παιδιά μέσα από την ζωγραφική εκφράζονται και θα μπορούν να μου αναφέρουν πιθανούς λόγους που ο ζωγράφος επέλεξε τα συγκεκριμένα ζώα ή γιατί τα ζωγράφισε με αυτό τον τρόπο ο ζωγράφος. Πιο συγκεκριμένα θα κάνω μία δραστηριότητα που θα είναι η εξής: αφού τοποθετήσουμε τους εκτυπωμένους πίνακες ζωγραφικής στον πίνακα συζήτησης της παρεούλας, τα νήπια θα τους παρατηρήσουν, θα τους περιγράψουν και θα τους σχολιάσουν. (ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ)

Η νηπιαγωγός κάνει ερωτήσεις στα νήπια που τα βοηθούν να παρατηρήσουν καλύτερα το κάθε έργο τέχνης

- Ποια χρώματα χρησιμοποίησε ο κάθε ζωγράφος;
- Πώς νομίζετε ότι ένιωθε όταν ζωγράφιζε αυτό τον πίνακα;
- Πώς πιστεύεται ότι νιώθει το πρόσωπο ή το ζώο που φαίνεται στο κάθε έργο τέχνης;
- Πώς αισθάνεστε εσείς για το κάθε ζώο ή για τον κάθε πίνακα;
- Ποιος πίνακας σας αρέσει περισσότερο;
- Γιατί προτιμήσατε αυτό τον πίνακα;

- Σε ποιους πίνακες βλέπεις ενήλικες και σε ποιους μικρά παιδιά;
- Τι κάνουν;
- Ποια εποχή λέτε να ζωγράφισε ο κάθε ζωγράφος το συγκεκριμένο έργο που βλέπετε;
- Εντοπίζετε ίδια στοιχεία σε κάποιους πίνακες;
- Ποια είναι αυτά;

Ακόμη τα παιδιά μαθαίνουν λέξεις που έχουν σχέση με τα ζώα π.χ. πούπουλα, ράμφος ,μαθαίνουν τα ονόματά των ζώων και πως λένε το σπιτάκι τους ,εκφράζουν τα συναισθήματά τους για τον κάθε πίνακα, κλείνουν τα ματάκια τους και φαντάζονται πως θα ήταν, αν μπορούσαν να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο σε κάποιο πίνακα, τι θα ήθελαν να κάνουν και ποιον πίνακα θα επέλεγαν. Μιλούν επίσης για ανάλογες δικές τους εμπειρίες με τα ζώα.

Επιπλέον, μπορούν να φτιάξουν μια μικρή ιστοριούλα με ένα πρωτότυπο δικό τους τίτλο. Μπορούν ακόμη να βάλουν μια λεζάντα σε κάθε έργο τέχνης (μπορούν να πουν στη νηπιαγωγό τον τίτλο που προτείνουν και αυτή να το γράψει κάτω από τον κάθε πίνακα).

Μπορούν να εμπνευστούν από τους πίνακες και να φτιάξουν για όσες ζωγραφικές εργασίες επιθυμούν μικρά ποιηματάκια – αινιγματάκια. Μερικά από αυτά που φτιάξαμε με τα παιδιά:

Με την κοτούλα αγκαλιά
κάθεται η Αννούλα στα σκαλιά .
Βρες μου τον πίνακα που σου ζητώ
και μίλησέ μου για αυτό !

Ένα κορίτσι με ρούχα λευκά ,
στον τοίχο στέκει,
βιβλίο κρατά
και το σκυλί αγκαλιάζει σφιχτά !
Μάντεψε ποιον πίνακα αναζητώ
και πες μου αν έχεις αγκαλιάσει κι εσύ
ένα σκύλο σαν αυτό

Βόλτα με το σκύλο έχει βγει ,
το λουράκι στο χέρι της κρατεί.
Για ποιον πίνακα τώρα μιλώ,
πες μου, σε παρακαλώ!

Την αγαπημένη προβατίνα της χαϊδεύει ,
μια γυναίκα στο λιβάδι καθισμένη !
Ποιος πίνακας το δείχνει αυτό;
Πόσα πρόβατα το βλέπουν αυτό;

Ψάθινο καπέλο αυτή φορεί
και το κουνελάκι της στην αγκαλιά κρατεί !
Μάντεψε τον πίνακα που αναζητώ
και πες μου για το κουνελάκι το μικρό .

Επίσης τα νήπια παρατηρούν τους πίνακες και απαντούν σε ερωτήσεις, όπως : Ποιο χρώμα κυριαρχεί περισσότερο στα έργα τέχνης; Σε ορισμένα έργα τέχνης φαίνεται ξεκάθαρα το βασικό θέμα, ενώ το φόντο ή τα δευτερεύοντα αντικείμενα και πρόσωπα ή ζώα φαίνονται μακριά ή θολά ή έχει πιο σκούρα χρώματα .

Σε πόσα έργα τέχνης υπάρχουν ζώα που τα αγκαλιά-ζουν οι άνθρωποι;

Σε πόσους πίνακες τα ζώα στέκουν δίπλα;

Πόσοι πίνακες είναι με γατούλες, με σκυλάκι, κουνέλια, κότες κλπ;

Μπορείς να τους ταξινομήσεις ; Μπορείς να μετρήσεις πόσοι άνθρωποι είναι σε κάθε πίνακα;

Σε πόσους πίνακες εικονίζονται αγόρια, σε πόσους κορίτσια και σε πόσους ενήλικες;

(ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ)

Οι πίνακες:

Εικόνα11: Girl_Animal_Oil_Painting

Εικόνα 12

Εικόνα 13 :Abraham Fisher, Lady and Dog

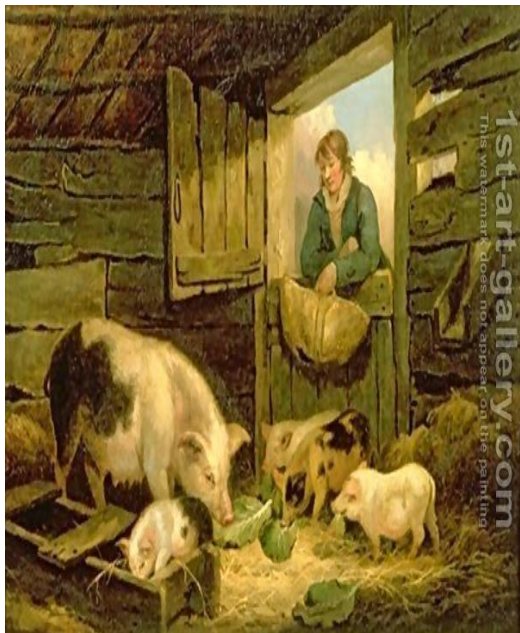

Εικόνα 14

Εικόνα 15 Emile Munier The New Pets Painting

George Morland : **Εικόνα 16**

Leo Malempre : **Εικόνα 17**

Εικόνα 18 Frederick Morgan

Εικόνα 19 Philipp Peter Roos

Εικόνα 20 Eugene Remy Maes

Ακόμη μία δραστηριότητα που κάναμε με τα νήπια είναι να παρατηρήσουν τους πίνακες ζωγραφικής παλαιότερων εποχών, και να μάθουν για τον τρόπο που ντυνόταν οι άνθρωποι σε παλαιότερες εποχές και τις συνήθειές τους, όπως το να παίρνουν νερό με στάμνες από μακριά. Βλέπουν τα αυτοκίνητα παλαιότερων εποχών. (ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΙΣΤΟΡΙΑ).

Επίσης, μπορούν να δουν τα ζώα και τα μικρά τους. Μπορούν να τα παρατηρήσουν και να μάθουν πώς ονομάζονται, όπως σκύλος – κουτάβι, πρόβατο : προβατίνα – κριάρι – αρνί.

Μαθαίνουν για τις ανάγκες των ζώων, όπως η ανάγκη τους για φροντίδα, τροφή και η επιθυμία τους για παιχνίδι (ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΒΙΟΛΟΓΙΑ).

Επίσης τα νήπια μπορούν να ζωγραφίσουν ατομικά ή ομαδικά κάποιο έργο τέχνης, που τους έκανε εντύπωση (ΠΑΙΔΙ – ΕΚΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ).

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να αξιοποιήσουμε τους πίνακες ζωγραφικής στην τάξη. Ειδικότερα τα παιδιά μπορούν να:

- τους περιγράψουν αλλά και να τους συγκρίνουν (ως προς τα χρώματα, το περιεχόμενο...)
- να ασκήσουν κριτική (τι τους αρέσει, τι δεν τους αρέσει.)
- να εκφράσουν τα συναισθήματα που τους προκαλούν
- να ψηφίσουν τον αγαπημένο τους πίνακα
- να μετρήσουν τα ζωάκια που απεικονίζονται
- να προσπαθήσουν να αναπαράγουν τον αγαπημένο τους πίνακα ή να φτιάξουν τον δικό τους με το ίδιο θέμα κ.ά.

Δ. Οι στόχοι μου για την έκβαση του μαθήματος

Οι βασικοί μου στόχοι είναι αρχικά να εξασφαλίσω την ενεργή συμμετοχή των παιδιών μέσα σε ένα πλούσιο σε ερεθίσματα περιβάλλον, που ενεργοποιεί όλες τις αισθήσεις τους και κινητοποιεί το ενδιαφέρον του να γνωρίσει τον κόσμο γύρω του και τα παιδιά να ωριμάσουν συναισθηματικά. Να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους, το πνεύμα αποδοχής, φιλίας και συνεργασίας με τα άλλα παιδιά και με τους παιδαγωγούς τους.

Οι επιμέρους μου στόχοι είναι τα παιδιά να είναι χαρούμενα και ν' αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στη μάθηση.

- Να μάθουν να επικοινωνούν με την εκπαιδευτικό και τ' άλλα παιδιά (να εκφράζουν τη γνώμη τους, να ακούνε τους άλλους, να περιμένουν τη σειρά τους).

- Να αναπτύξουν βασικές κοινωνικές δεξιότητες(να μοιράζονται τα παιχνίδια τους και να συνεργάζονται μεταξύ τους).

- Να γίνουν αυτόνομα και υπεύθυνα άτομα.

- Τα παιδιά να δουλεύουν σε ομάδες για να μάθουν να συζητούν μεταξύ τους. Μετά από εργασίες στα τραπέζια να κάνουν πάντα συζήτηση για να αναπτύξουν τον προφορικό τους λόγο.

- Να ενισχύσω την παρατηρητικότητά μέσα από τα βίντεο ή από ήχους που τους βάζω.

- Να ενισχύσω τις αισθήσεις τους μέσα από παιχνίδια.

- Να αναπτύξουν την λογικομαθηματική τους σκέψη, κατανοώντας τις βασικές έννοιες των μαθηματικών και κυρίως μαθαίνοντας να συγκρίνουν, να συσχετίζουν, να συνδυάζουν και να μετρούν.

- Να εξοικειωθούν τα παιδιά με εκφραστικές δυνατότητες του έντεχνου λόγου και τα είδη των λογοτεχνικών κειμένων και την επαφή των παιδιών με τα καλλιτεχνικά δημιουργήματα δημιουργώντας θετική στάση απέναντι στην τέχνη, να χρησιμοποιήσουν τα αντικείμενα της φύσης ως μέσα έκφρασης και να παίξουμε με τα αντικείμενα και με τα σχήματα.

Τα παιδιά θα ασχοληθούν με την τέχνη για την απλή ευχαρίστηση που νιώθουν ζωγραφίζοντας, χρωματίζοντας, δουλεύοντας με τον πηλό ή κατασκευάζοντας ένα κολλάζ. Μία από τις μεγαλύτερες χαρές του να είναι κανείς εκπαιδευτικός μικρών παιδιών είναι τα εσωτερικά κίνητρα των παιδιών να μάθουν και να κατανοήσουν τον κόσμο γύρω τους.(Robert Schirmacher, 1998, σ.18)

Ε. Προτεινόμενα εκπαιδευτικά υλικά.

Ε.1. Εποπτικά υλικά

Τα εποπτικά υλικά που χρησιμοποίησα τα επέλεξα με βάση το τι προσφέρουν στην κινητική και γνωστική ανάπτυξη των νηπίων. Αρχικά το κύριο υλικό μου με το οποίο παρακίνησα τα παιδιά να ασχοληθούν με τα ζώα της Φάρμας ήταν η πλαστελίνη και ο πυλός με τα οποία έφτιαξα τις φιγούρες των ζώων. Επέλεξα αυτά τα υλικά ως κύρια καθώς είναι πολύ οικεία στα παιδιά και υπάρχει γωνιά στο νηπιαγωγείο που τα παιδιά μπορούν να παίξουν. Με την πλαστελίνη και τον πυλό τα παιδιά ενισχύουν τη λεπτή κινητικότητά τους η οποία σχετίζεται με το πόσο ικανό είναι το παιδί να χρησιμοποιεί τα δάχτυλά του και να χειρίζεται με επιδεξιότητα και ακρίβεια τα διάφορα αντικείμενα. Έτσι, έχοντας καλή λεπτή κινητικότητα θα καταφέρει να πιάσει σωστά το μολύβι, να σχηματίσει ευανάγνωστα γράμματα, να κόψει με το ψαλίδι, να παίξει με τουβλάκια, να κουμπώσει τα κουμπιά του, να φάει το φαγητό με το πιρούνι κ.τ.λ. γι αυτό η δραστηριότητα μου θα είναι να φτιάξουν τα παιδιά τα δικά τους ζωάκια με την πλαστελίνη και τον πυλό όπου θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα δάκτυλα τους.

Επιπλέον χρησιμοποίησα τον υπολογιστή καθώς στα παιδιά πλέον έχει γίνει αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής τους και πάντα θα δείξουν ενδιαφέρον αν τους δείξω κάτι εκεί οπότε με αυτό τον τρόπο τους έδειξα βιντεάκια με τα ζώα (τα χαρακτηριστικά τους, την οικογένεια των ζώων κ.τ.λ.) και φωτογραφίες ώστε να ενισχύσω την παρατηρητικότητα των παιδιών όπως επίσης παίξαμε και παιχνίδια με ήχους να ανακαλύψουν ποιο ζωάκι είναι ενισχύοντας την αίσθηση της ακοής αλλά και κάναμε και δραματοποίηση με τα ζωάκια που έκαναν φτιάχνοντας μια δικιά μας ιστορία.

Ε.2. Αντικατάσταση υλικών

Αρχικά ως προτεινόμενο εκπαιδευτικό υλικό θα χρησιμοποιήσουμε την πλαστελίνη η οποία θα είναι το βασικό υλικό για τη δημιουργία των μορφών και των σχημάτων που θα έχουν τα ζώα καθώς είναι ένα υλικό το οποίο μπορούν να το χειριστούν εύκολα και τους είναι γνωστό όμως για να τραβήξω τον ενδιαφέρον τους έδωσα να χρησιμοποιήσουν και πυλό σε όποια σημεία του ζώου θέλουν ο οποίος είναι εύκολος να τον διαχειριστούν αλλά επειδή τους έδωσα άχρωμο θα πρέπει να τον βάψουν και με αυτό τον τρόπο το κάθε παιδί θα εκφραστεί όπως επιθυμεί και θα έχουν διαφορετικά ζωάκια να μας παρουσιάσουν. Μετά για την κατασκευή της Φάρμας χρησιμοποίησα ανακυκλώσιμα υλικά και υλικά της φύσης ώστε τα παιδιά να προβληματιστούν και να μου πουν π.χ. ένα χαρτόκουτο αν μπορούμε να το κάνουμε κάτι εκτός από το να το πετάξουμε. Πιο συγκεκριμένα χρησιμοποιήσαμε χαρτόκουτο από κουτί παπουτσιών για τη βάση της Φάρμας, βάλαμε για πέτρες μπαλάκια από χαρτί περιοδικού, για άχυρο μαζέψαμε κλαδάκια δέντρων, για τον φράχτη χρησιμοποίησαμε οδοντογλυφίδες, καλαμάκια και χαρτάκια, για την κατασκευή του κτηρίου της Φάρμας χρησιμοποίησαμε χαρτί από διαφημιστικό φυλλάδιο και ρολά υγείας και για την σκεπή βάλαμε ανακυκλώσιμο χαρτί, ακόμη για να σχηματίσουμε τα παράθυρα και τις πόρτες βάλαμε γύρο πετρούλες και χαρτί, για λίμνη χρησιμοποίησαμε ένα μεγάλο στρόγγυλο καπάκι άσπρο από παγωτό και έβαλαν χαρτάκια μπλε από φυλλάδια, για το καρότσι μεταφοράς οδοντογλυφίδες και κουτάκι από μαστίχες. Επίσης για το δέντρο έβαλαν ρολό από χαρτί και το χρωμάτισαν με χαρτοπετσέτες.

Ακόμη για τα υλικά της φύσης τους ρώτησα τι άλλο μπορούμε να βάλουμε εκτός από τα ζωάκια στη φάρμα τα οποία βρίσκονται στην αυλή ή πως μπορούμε να την διακοσμήσουμε και τα παιδιά απάντησαν κλαδιά πέτρες και λουλούδια.

Μέσα από την πρωτοβουλία τους για το πώς θα φτιάξουν την φάρμα τα παιδιά ενεργοποιούν την δημιουργική σκέψη τους ώστε όταν βλέπουν ένα αντικείμενο να μπορούν να φανταστούν τι μπορούν να φτιάξουν με αυτά.

ΣΤ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

ΘΕΜΑ : ΤΑ ΖΩΑ ΤΗΣ ΦΑΡΜΑΣ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕ ΠΛΑΣΤΕΛΙΝΗ, ΠΥΛΟ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ

ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ: Εξοικειώνεται με τις δυνατότητες και τους τρόπους χρήσης των διαφόρων υλικών
Αναπτύσσει συντονισμό στις κινήσεις του μέσω του χειρισμού των διάφορων υλικών
Αναπτύσσει την κριτική του αντίληψη, την αυτοπεποίθηση και την αυθόρμητη αυτοέκφραση του

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ:

Να είναι σε θέση να απολαύσουν την εμπλοκή τους στις εικαστικές δραστηριότητες

Να μπορούν να εργαστούν με δημιουργικό τρόπο, μέσα από ποικιλία υλικών και δραστηριοτήτων

Να ανταλλάξουν ιδέες για ολοκλήρωση μιας εργασίας

Να αναπτύξουν διάθεση συνεργασίας με άλλα παιδιά

Να πειραματιστούν και να επινοήσουν διάφορους τρόπους χρήσεις των υλικών που θα έχουν στη διάθεση τους για να δημιουργήσουν.

Να βιώσουν το αίσθημα της επιτυχίας και να τονώσουν την αυτοπεποίθησή τους.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Να νιώθει ικανοποίηση και ευχαρίστηση από τις εμπειρίες που αποκτά

Να αναπτύξουν τις εκφραστικές και δημιουργικές ικανότητες των παιδιών μέσα από την μουσική ευαισθητοποίηση τους

Εξοικείωση των παιδιών με τις εκφραστικές δυνατότητες του σώματος και της φωνής

ΥΛΙΚΑ: για τα ζώακια πλαστελίνη, πυλό και τέμπερες και για την κατασκευή Φάρμας φελιζόλ, χαρτόκουτα, χαρτί γκοφρέ, πέτρες, κλαδάκια, ξυλάκια

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ: δεν υπάρχει επικινδυνότητα με τα υλικά μόνο αν χρησιμοποιήσω κόλλα σιλικόνης θα τη διαχειρίζομαι εγώ.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΟΣ: Τα ζώα της Φάρμας

ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ: θα χρησιμοποιήσουμε ανακυκλώσιμα υλικά για την κατασκευή της Φάρμας

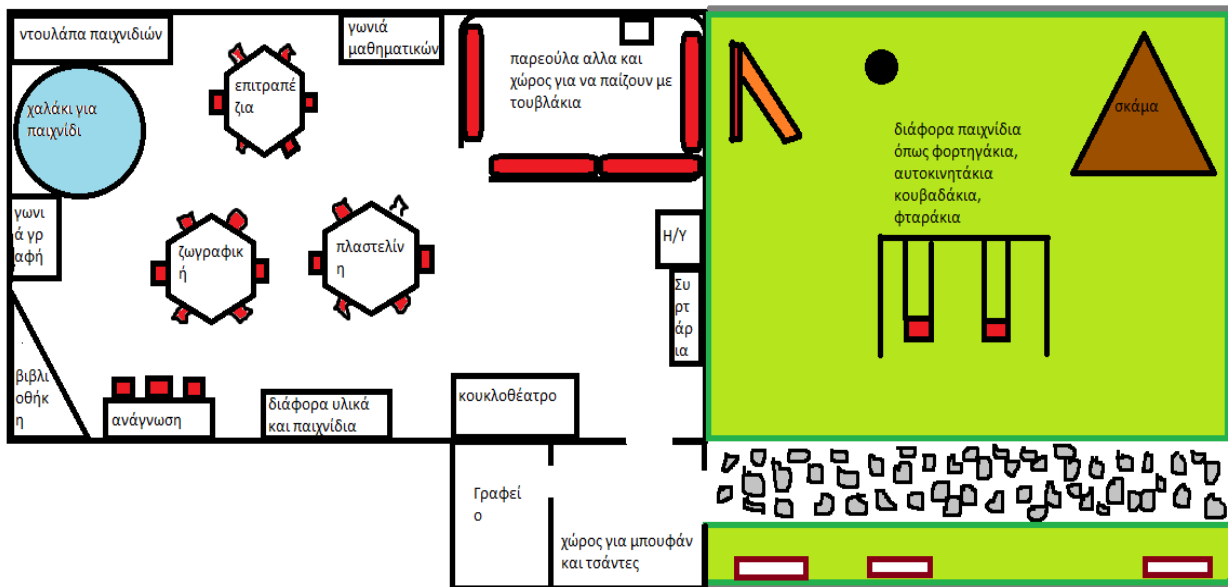
ΕΡΓΑΛΕΙΑ: τα χέρια μας και το πιστόλι σιλικόνης

ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ: Βιντεάκια στον υπολογιστή για το πώς είναι ένα ζώο στο φυσικό του περιβάλλον και την οικογένεια των ζώων, μουσική για τους ήχους των ζώων

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: Η κύρια μέθοδος μου είναι η Μαθητοκεντρική όμως κατά την διάρκεια χρησιμοποιώ και την δασκαλοκεντρική και ομαδοκεντρική μέθοδο για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος

ΣΤ.1. Γενικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για το μάθημα

Εικόνα 21: Σχεδιάγραμμα του νηπιαγωγείου

Ο εσωτερικός χώρος του σχολείου είναι αρκετά μεγάλος και διαθέτει πολλές γωνίες που οι μαθητές μπορούν να μαθαίνουν παίζοντας. Αρχικά διαθέτει μία παρεούλα η οποία γίνεται και χώρος για να παίζουν τα παιδιά με το οικοδομικό υλικό, ένα υπολογιστή, κουκλοθέατρο, βιβλιοθήκη και δίπλα τραπεζάκι για να μπορούν να ξεφυλλίσουν τα βιβλία, γωνιά γραφής όπου αντιγράφουν λέξεις και μαθαίνουν καινούργιες, γωνιά μαθηματικών με διάφορα παιχνίδια που μετράς, προσθέτεις, αφαιρείς και συγκρίνεις. Ακόμη υπάρχουν συρτάρια με τα ονόματα των παιδιών για να αποθηκεύουν τις ζωγραφιές τους και δύο ντουλάπες με διάφορα παιχνίδια για να παίζουν στα τραπεζάκια και στο χαλάκι. Ο εξωτερικός χώρος είναι εξίσου μεγάλος και με πολύ πράσινο, τα παιδιά μπορούν να παίζουν με τις κούνιες ή με διάφορα παιχνίδια που υπάρχουν στο σκάμμα ή ακόμη να παίζουν με την μπάλα. Είναι πολύ ωραία που υπάρχει μεγάλος εξωτερικός χώρος καθώς τα παιδιά μπορούν να βγουν να τρέξουν να παίξουν ότι θέλουν και να το ευχαριστηθούν.

Ο χώρος μέσα στην αίθουσα είναι πολύ φωτεινός καθώς υπάρχουν πολλά παράθυρα τα οποία φέρνουν το φως ομοιόμορφα στο χώρο όμως τα παράθυρα έχουν και στόρια καθώς την ώρα που δείχνουμε κάτι στο υπολογιστή να υπάρχει ο κατάλληλος φωτισμός για να βλέπουν όλα τα παιδιά. Η διάταξη των γονιών είναι γύρω απ την αίθουσα με απόσταση μεταξύ τους και στη μέση υπάρχουν τα τραπεζάκια, αυτή η διάταξη είναι πολύ καλή καθώς τα παιδιά έχουν τον χώρο τους σε κάθε γωνιά και δεν χρειάζεται π.χ. στη γωνιά της γραφής να υπάρχουν και τα μαθηματικά ή τα παιδιά όταν περπατάνε στο χώρο να συγκρούονται. Ακόμη τα τραπεζάκια είναι στη μέση και αυτό βοηθάει πολύ την νηπιαγωγό να πηγαίνει γύρω και να παρατηρεί όλα τα παιδιά.

Μέσα στην αίθουσα υπάρχει αρκετός αποθηκευτικός χώρος για τα παιχνίδια τους μαρκαδόρους, μέσα στα συρτάρια κόλες, ψαλίδια αλλά και για όλα τα αντικείμενα που χρησιμοποιούν καθημερινά τα νήπια. Μέσα στο γραφείο της νηπιαγωγού όμως υπάρχουν πολλά πράγματα όπως χαρτόνια, τέμπερες, γκοφρέ, διάφορα μικροπράγματα που τα χρησιμοποιούν μόνο σε κάποιες κατασκευές τους, υπάρχουν δύο μεγάλες ντουλάπες με διάφορα αντικείμενα για κατασκευές.

Το σχολείο είναι δημόσιο και τα παιδιά που έχω είναι δεκαοκτώ (18), από αυτά δέκα (10) είναι κορίτσια και τα οκτώ (8) είναι αγόρια και υπάρχει μία νηπιαγωγός. Σε αυτή την ηλικία αρέσει πάρα πολύ στα παιδιά το μάθημα των εικαστικών και ειδικότερα όταν η κατασκευή που πρέπει να κάνουν είναι ενδιαφέρον και

εύκολη για τα παιδιά. Οπότε στην συγκεκριμένη κατασκευή ζώων και Φάρμας τα παιδιά ενθουσιάστηκαν καθώς τα παιδιά λατρεύουν τα ζώα και επειδή το σχολείο μου είναι σε χωριό τα παιδιά έχουν άμεση επαφή με τα ζώα και τα αγαπούν οπότε ήθελαν να ξεκινήσουν αμέσως να κατασκευάζουν. Επίσης έχει μεγάλη σημασία και το υλικό που θα δώσεις στα παιδιά να τα ελκύει και επίσης να τα αφήσεις να εκφραστούν ελεύθερα. Εγώ χρησιμοποίησα πλαστελίνη και πυλό και άφησα τα παιδιά να διαλέξουν μόνο τους χρώμα ή αν θέλουν να βάψουν τον άχρωμο πυλό το οποίο τους άρεσε πολύ και μετά που παρουσίαζαν τα ζώακια τους ήταν όλα χαρούμενα.

Το μάθημα μου είναι βασισμένο στο ΔΕΠΠΣ και το πρόγραμμα μου περιέχει πολλά πράγματα αλλά είναι όλα πολύ ενδιαφέρον για τα παιδιά ώστε να μην κουραστούν αλλά να κρατήσω την προσοχή τους σε όλο το μάθημα. Επειδή το θέμα των ζώων της Φάρμας ήταν οικείο και γνώσιμο στα παιδιά έδειξαν ενδιαφέρον και επίσης μάθαιναν πολύ γρήγορα. Όλα τα παιδιά έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον στη δημιουργία των ζώων όμως όπως είναι φυσικό το κάθε παιδί ανάλογα με τις δυνατότητες του έφτιαξε το ζώο όπως μπορούσε.

ΣΤ.2. Ειδικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για το μάθημα

Τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουμε για την κατασκευή είναι πολύ προσιτά στα παιδιά καθώς υπάρχουν στο νηπιαγωγείο οπότε δεν θα χρειαστεί τα παιδιά να επιβαρυνθούν για να τα αγοράζουν. Και η πλαστελίνη και το χαρτί γκοφρέ υπάρχει στο νηπιαγωγείο αλλά θα χρησιμοποιήσουμε και ανακυκλώσιμα υλικά όπως χαρτόκουτα για την κατασκευή Φάρμας αλλά και υλικά της φύσης όπως πέτρες, ξυλάκια, φύλλα. Επίσης τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουμε δεν είναι επικίνδυνα για τα παιδιά καθώς η πλαστελίνη είναι φυτική και τα ανακυκλώσιμα καθώς και τα υλικά της φύσης δεν είναι επικίνδυνα αλλά θα μιλήσουμε και πριν για το πώς θα τα χειριστούμε. Το μόνο εργαλείο που είναι επικίνδυνο για τα παιδιά είναι η κόλλα σιλικόνης την οποία όμως θα την χειρίζομαι μόνο εγώ.

Για την υλοποίηση της κατασκευής τα παιδιά δεν χρειάζεται να έχουν κάποιες ιδιαίτερες ικανότητες καθώς δεν επιθυμώ να κάνουν τέλεια τα ζώα και την φάρμα απλά στοχεύω στο να κάνουν ένα ζώο όπως αυτά επιθυμούν για την ενίσχυση της λεπτής κινητικότητας και για την κατασκευή της Φάρμας τα παιδιά να συνεργαστούν, να μιλήσουν, να ανταλλάξουν απόψεις ώστε στο τέλος να είναι χαρούμενα για το αποτέλεσμα τους και να μας παρουσιάσουν τα ζώακια τους(ποιο είναι, τι τρώει, τι μας δίνει) και μετά να παίξουμε διάφορα παιχνίδια με αυτά.

Για την κατασκευή δεν χρειάζεται μεγάλος βαθμός γνώσεων καθώς θα τους δείξω από την αρχή την κατασκευή μου την οποία τα παιδιά αναγνώρισαν αμέσως τι είναι και ποια ζώακια έχει οπότε μετά με την γνώση και την φαντασία τους έφτιαξαν τα ζώακια και την φάρμα τους. Πιστεύω και από ότι είδα ο χρόνος ήταν ιδανικός για αυτό που ζητούσα καθώς τα παιδιά έφτιαξαν τα ζώακια τους σε διαφορετικό χρόνο καθώς το κάθε παιδί έχει τον δικό του χρόνο για να φτιάξει κάτι όμως κανένα δεν άργησε και ακόμη η συνεργασία τους ήταν πολύ καλή και τα παιδιά έφτιαξαν γρήγορα την φάρμα τους και όλα τα παιδιά έβαλαν από κάτι. Οι κατασκευές που ζητάω από τα παιδιά να κάνουν τους είναι οικείες και ως προς το θέμα που είναι τα ζώα αλλά και ως προς τον τρόπο που είναι πλαστελίνη και πυλό για τα οποία υπάρχει και γωνιά στο νηπιαγωγείο αλλά και για την κατασκευή της Φάρμας τα υλικά τους είναι γνωστά καθώς θα τα μαζέψουμε από την αυλή και έχουν κάνει διάφορες κατασκευές και στον ελεύθερο χρόνο τους αλλά και τον οργανωμένο.

Πριν ζητήσω από τους μαθητές μου να κάνουν κάποιες δραστηριότητες πρώτα της μελετάω για να δω αν προσφέρουν κάτι χρήσιμο στη γνωστική αλλά και σωματική τους ανάπτυξη και αν φυσικά μπορούν να ανταπεξέλθουν και να συμμετέχουν όλα τα παιδιά. Ακόμη και δραστηριότητες που προτείνουν οι μαθητές προσπαθώ εκείνη την στιγμή αν είναι κατάλληλη και αν δεν είναι προσπαθώ με ερωτήσεις στα παιδιά να την διαφοροποιήσουν τα ίδια. Για την κατασκευή συγκεκριμένα πρώτα την έκανα στο σπίτι μου για να καταλάβω αν έχει κάποια δυσκολία ή αν γενικότερα τα παιδιά μπορούν να ανταπεξέλθουν και όταν είδα ότι είναι βατό για τα παιδιά έδειξα την κατασκευή στην αρχή για να ελκύσω την περιέργεια- γνώση των παιδιών για να ξεκινήσουμε το μάθημα. Τέλος πριν μιλήσω στα παιδιά για τα ζώα της Φάρμας εννοείται πως πρώτα έκανα έρευνα και έμαθα πράγματα που δεν ήξερα ώστε να μεταλαμπαδεύσω στα παιδιά μία σωστή και ολοκληρωμένη γνώση- εικόνα.

Επίσης η μέθοδος που χρησιμοποιώ είναι η μαθητοκεντρική στην οποία βασική αρχή είναι η απόλυτη και συνειδητή συμμετοχή του μαθητή σε όλη τη διαδικασία της μάθησης. Η φιλοσοφία των μεθόδων είναι ότι σε κάθε διδασκαλία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη: Τι πρέπει να μαθαίνει ο μαθητής. Τι ενδιαφέρεται να μάθει ο μαθητής. Τι μπορεί να μαθαίνει ο μαθητής. Πως και πότε πρέπει να το μαθαίνει. Ο δάσκαλος.

Παρακολουθεί τη δραστηριότητα των μαθητών και τους καθοδηγεί μόνο αν του το ζητήσουν («βοήθα με όσο σε χρειάζομαι»). Τους ενθαρρύνει να εκφράζουν τις απόψεις τους, να παίρνουν μέρος σε συζήτηση, δίνει τη δυνατότητα να επιλέξουν το πλάνο εργασίας. Η διδασκαλία Έχει ως σκοπό να προσφέρει στον μαθητή τις απαραίτητες γνώσεις και να τον μάθει να επεκτείνει και να γενικεύει τις γνώσεις μόνος του. Ο μαθητής. Συμμετέχει ενεργά σε όλη τη διαδικασία της διδασκαλίας. Χρειάζεται συστηματική προσπάθεια για να μπορέσει να ανταποκριθεί το μαθητικό δυναμικό.

ΣΤ.3. Ειδική προετοιμασία για συγκεκριμένη δραστηριότητα

Το θέμα μου είναι καθορισμένο αλλά μέσα από την συζήτηση με τα παιδιά εκείνη την στιγμή μπορώ να προσθέσω ή να αφαιρέσω κάτι ανάλογα με το ενδιαφέρον και το τι θέλουν τα παιδιά να μάθουν. Τα παιδιά για το μάθημα δεν χρειάζεται να έχουν συγκεκριμένες γνώσεις μόνο να παρατηρούν στο μάθημα και τεχνικά να ξέρουν πώς να χρησιμοποιούν την πλαστελίνη την οποία γνωρίζουν καθώς υπάρχει γωνιά στο νηπιαγωγείο και απ ότι έχω παρατηρήσει έχουν πάει όλα τα παιδιά. Τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουμε είναι ανακυκλώσιμα και υλικά της φύσης αλλά και του εμπορίου και τα μόνα εργαλεία είναι το πιστόλι σιλικόνης που θα το χειρίζομαι εγώ. Τα εποπτικά μέσα που θα χρειαστώ για το μάθημα είναι ο υπολογιστής ο οποίος βρίσκεται στη τάξη και θα δείξω στα παιδιά βίντεο με τα ζώα αλλά θα τους βάλω να ακούσουν και ήχους για να τους αναγνωρίσουν. Η μέθοδος διδασκαλίας μου είναι μαθητοκεντρική καθώς αναθέτω στα παιδιά ατομικές εργασίες και επικεντρώνομαι στο να μάθουν τα ζώα και τα χαρακτηριστικά τους αλλά χρησιμοποιώ και την ομαδοκεντρική μέθοδο καθώς με της ατομικές κατασκευές τους κάνουμε ομαδικές δραστηριότητες. Στην τάξη τα τραπεζάκια- πάγκοι εργασίας είναι τρία (3) που το καθένα εξυπηρετεί έξι παιδιά.

Τέλος για την πορεία της διδασκαλίας μου έχω ένα κύριο γραπτό σχεδιάγραμμα το οποίο κατά τη διάρκεια του μαθήματος με τις ιδέες των παιδιών μπορώ να το διαφοροποιήσω-εξελίξω.

ΣΤ.4. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΩΡΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αρχικά, πριν έρθουν τα παιδιά στην τάξη, θα έχω τοποθετήσει σε ένα σημείο της αίθουσας την κατασκευή μου (τη Φάρμα με τα ζώα ως μορφή Παρακίνησης) και θα έχω κάνει μία προετοιμασία με τα τραπεζάκια, θα τοποθετήσω πάνω τα υλικά τα οποία δεν έχουν πρόσβαση για να τα πάρουν μόνο τους τα παιδιά όπως τον πυλό, την πλαστελίνη, διάφορα υλικά ανακύκλωσης, υλικά της φύσης, μία βρεγμένη πετσετούλα για να καθαρίζουν τα χέρια τους, μαχαιράκι πλαστικό για την πλαστελίνη και τον πυλό και αναμένω από τα παιδιά μόλις μπουν στην τάξη να καθίσουν στα τραπεζάκια, να επεξεργαστούν τα υλικά και να κάνουν ερωτήσεις γιατί είναι αυτά εδώ, τι θα κάνουμε ή και να μιλήσουν μεταξύ τους για τα υλικά.

Στο στάδιο της Παρακίνησης η κατασκευή και τα τραπεζάκια με τα υλικά να λειτουργήσουν ως βασικό υλικό ενεργοποίησης για να παρακινηθούν τα παιδιά, να κινήσω το ενδιαφέρον τους για να δουν ΠΙ περιέχει ως δομή του χώρου, και να περιμένω από τη μεριά να αρχίσουν να εκφράζουν την σκέψη τους για το ΠΙ παρατηρούν, λεπτομέρειες για το κάθε ζώο για τα χαρακτηριστικά τους, και ότι άλλο μπορούν να εντοπίσουν και να αντιληφθούν.

Στη συνέχεια θα συζητήσω με τα παιδιά για το κάθε ζώο ξεχωριστά τι γνωρίζουν (ποιο ζώο είναι, τα χαρακτηριστικά του, τι μας προσφέρει, τον ήχο που βγάζουν) και πως λέγετε το μέρος που μένουν.

Πιο συγκεκριμένα ο σχολιασμός της τέχνης επικεντρώνεται στα παρακάτω σημεία:

1. Τι είναι;
2. Είναι ζωγραφικός πίνακας, σχέδιο ή υφαντική;
3. Ποιές είναι οι φυσικές του ιδιότητες;
4. Είναι μεγάλο, μικρό, τετράγωνο, στρόγγυλο, στερεό ή κινούμενο;
5. Από τι είναι φτιαγμένο;
6. Ο καλλιτέχνης χρησιμοποίησε χαρτί, χρώμα, μέταλλο, πηλό ή νήμα;
7. Τι βλέπετε όταν κοιτάζετε αυτό το έργο τέχνης;
8. Προτρέψτε τα παιδιά να συγκεντρωθούν στον τρόπο με τον οποίο ο καλλιτέχνης χρησιμοποιεί τη γραμμή, το χρώμα, το σχήμα ή τη φόρμα, τη μάζα ή τον όγκο, το σχέδιο, το μοτίβο, τον χώρο, την ισορροπία και την υφή.

9. Πώς χρησιμοποιούνται αυτά τα καλλιτεχνικά στοιχεία;
10. Τι σχήματα βλέπετε;
11. Τι χρώματα χρησιμοποιήθηκαν;
12. Τι προσπαθεί να πει ο καλλιτέχνης;
13. Προσπαθήστε να εκφράσετε με λόγια το έργο του καλλιτέχνη. Ποιο είναι το μήνυμα του έργου;
14. Προσποιηθείτε ότι είναι ένα εικονογραφημένο βιβλίο. Ποιες λέξεις ταιριάζουν με την εικόνα που έχει αποδώσει ο καλλιτέχνης;
15. Συζητήστε αυτά που βλέπετε: ανθρώπους, ζώα, κτίρια ή γεγονότα.
16. 4.τι συναισθήματα σας δημιουργεί;
17. Χαράς, λύπης, θυμού, φόβου ή αστειότητας;
18. Με ποιόν τρόπο ο καλλιτέχνης σας κάνει να νιώθετε τα παρακάτω συναισθήματα;
19. Σας αρέσει;
20. Γιατί ναι ή γιατί όχι;
21. Τι είναι αυτό που σας κάνει να σας αρέσει ή να μην σας αρέσει το συγκεκριμένο έργο;
22. Πώς θα το αλλάζατε;(Robert Schirrmacher, 1998, σ.35)

Μετά θα τους δείξω ένα βίντεο που θα λέει τα πάντα για τα ζώα της Φάρμας και θα συζητήσουμε ξανά για τα ζώα για να μου πουν τι είδαν στο βίντεο και αν ταιριάζει με αυτά που λέγαμε πριν. Μετά θα μιλήσουμε για τα υλικά που χρειάζονται εκτός από αυτά που είναι πάνω στα τραπεζάκια για την κατασκευή και θα τα πάρει από κάθε ομάδα ένα παιδί για όλα και θα ρωτήσω τα παιδιά να μου πουν τι είναι αυτά τα υλικά που έχουν και πως τα χρησιμοποιούμε.

Πρώτα τα παιδιά θα φτιάξουν ατομικά όποιο ζώο τους αρέσει και μετά θα κατασκευάσουν ομαδικά την φάρμα που θα βάλουν μέσα τα ζώακια τους. Δεύτερον μόλις τελειώσουν τα ζώακια τους θα μας τα παρουσιάσουν, θα μας πουν ποιο ζώακι έκαναν, τι χαρακτηριστικό έχει αυτό το ζώακι και ότι άλλο θέλει να μας πει το παιδί αλλά ταυτόχρονα θα κάνουμε και μία αποτίμηση τους μαθήματος για το τι θυμούνται τα παιδιά για τα ζώα. Μετά θα παίξουμε ένα παιχνίδι με τα ζώακια που έκαναν. Πιο συγκεκριμένα θα ξεκινήσω εγώ μια ιστορία και τα παιδιά θα πρέπει να την συνεχίσουν και όταν μιλούν για ένα ζώακι να κάνουν και τον ήχο π.χ. Ήταν μία πολύ ωραία μέρα και ο ήλιος έλαμπε και ο αγρότης ήταν πολύ χαρούμενος γιατί θα πήγαινε να αρμέξει την αγελάδα του (μουουου) και μετά...

Επίσης μπορούμε να παίξουμε ένα παιχνίδι στο οποίο θα σηκώνεται ένα παιδί και θα πρέπει να κάνει τον ήχο ενός ζώου και τα άλλα παιδιά να καταλάβουν ποιο είναι. Τέλος θα τακτοποιήσουμε την τάξη και θα βάλουμε την κατασκευή των παιδιών σε ένα μέρος για να μπορούν να παίζουν αν θέλουν με τα ζώακια.

Πιο συγκεκριμένα στο πρώτο βήμα θα δώσω στα παιδιά τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν για τα ζώακια για να τα επεξεργαστούν με τα χέρια τους και να αποφασίσουν τι χρώματα θα χρησιμοποιήσουν και ποιο ζώακι θα κάνουν. Στο δεύτερο βήμα τα παιδιά θα κάνουν τα ζώακια τους και από ότι παρατήρησα πρώτα κατασκευάζουν το σώμα των ζώων μετά τα πόδια και στο τέλος τα χαρακτηριστικά των ζώων π.χ. αυτιά, ουρά. Στο τρίτο βήμα μας παρουσίασαν τα ζώακια τους, μας μίλησαν για τα χαρακτηριστικά τους και μας έκαναν τις φωνές των ζώων που είχαν κατασκευάσει. Στο τέταρτο βήμα τα παιδιά επεξεργάζονται τα υλικά για την φάρμα και λένε τις ιδέες τους για το τι μπορούμε να φτιάξουμε με τα υλικά που τους έδωσα. Στο πέμπτο βήμα τα παιδιά φτιάχνουν την φάρμα με τα υλικά και τις ιδέες που είπαν. Τέλος τοποθετούν τα ζώακια και εξηγούν τι κατασκεύασαν και με ποια υλικά.

ΣΤ.5. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

Οι στόχοι μου υλοποιήθηκαν μέσα από το μάθημα καθώς οι μαθητές στο τέλος του μαθήματος είχαν μάθει για τα ζώα πολλές πληροφορίες και εκτός από αυτό τα παιδιά συνεργάστηκαν και ένιωθαν ευχαρίστηση

κατά την διάρκεια του μαθήματος. Ακόμη κάναμε πολύ καλή χρήση του υπολογιστή καθώς τα παιδιά παρακολούθησαν με μεγάλο ενδιαφέρον το βίντεο που τους έδειξα καθώς και τα υλικά για τις κατασκευές τα χρησιμοποίησαν σωστά και δημιουργικά. Επίσης ακολούθησα το σχεδιάγραμμα- πρόγραμμα που είχα καθώς τα παιδιά συνεργάστηκαν πολύ ωραία μαζί μου αλλά και μεταξύ τους.

Από την άλλη πλευρά εγώ προσπάθησα να μάθω όσα πιο πολλά μπορούσα για τα ζώα αλλά προσπάθησα και να κάνω το μάθημα ενδιαφέρον με εναλλαγές από την παρευούλα στον υπολογιστή, στα τραπεζάκια για κατασκευή και με παιχνίδι ώστε να κρατήσω το ενδιαφέρον των παιδιών όπως και το κατάφερα. Επίσης προσπάθησα όλες οι δραστηριότητες να είναι βατές για να μπορούν όλα τα παιδιά να συμμετέχουν ευχάριστα χωρίς στο τέλος να τους κατακρίνει κάποιος για το τι έφτιαζαν.

Τέλος τα παιδιά συμμετείχαν όλα στο μάθημα και στο θεωρητικό κομμάτι αλλά και στις κατασκευές και στα παιχνίδια. Το κάθε παιδί όμως χρειαζόταν διαφορετικό χρόνο για να πει κάτι ή να φτιάξει γι αυτό έδινα χρόνο ώστε να προλάβουν να σκεφτούν όλα τα παιδιά και να απαντήσουν σε αυτό που τους ρώτησα αλλά και για την κατασκευή που έκαναν. Όλα τα παιδιά στην ομαδική εργασία συμμετείχαν και όλοι έκαναν από κάτι και ακόμη όλα μίλησαν για τα ζώακια τους ελεύθερα.

Ζ. Δημιουργικές τέχνες και δημιουργικό παιχνίδι

Είναι πολύ σημαντικό να τονίσω ότι μέσα από τα εικαστικά μπορώ να εισχωρήσω και σε άλλες τέχνες με τις οποίες τα παιδιά μαθαίνουν κάτι καινούργιο και χρήσιμο. Παραδείγματος χάριν μέσα από την ανάγνωση και μετά την παρατήρηση και τον σχολιασμό του παραμυθιού μπορούν να μάθουν διάφορους μύθους της ελληνικής ιστορίας π.χ. του Αισώπου Ο Βοριάς και ο Ήλιος αλλά επειδή τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα μέσα από την πράξη και την άμεση συμμετοχή τους μπορούμε μέσα από την τέχνη του θεάτρου να αναπαραστήσουμε τον μύθο. Ακόμη μπορούμε να το συνδέσουμε και με την μελέτη του περιβάλλοντος και να πούμε τις διαφορές του καιρού όταν έχει ήλιο και όταν έχει άνεμο και να το συνδέσουμε με την γλώσσα και την γραφή και να πούμε στα παιδιά να γράψουν τις δύο κύριες λέξεις αλλά να πούμε και τις λέξεις που έχουν μέσα την λέξη ήλιο και άνεμος π.χ. ηλιοφάνεια, ανεμοστρόβιλος. Τέλος μαθαίνουμε και την έννοια του αριθμού καθώς μπορούμε να μετρήσουμε τις ακτίνες του ήλιου και μέσα από διάφορες καρτέλες με που θα έχουν ήλιο με διαφορετικό αριθμό ακτινών να συγκρίνουν τα παιδιά και να βρουν τους ήλιους με τις ίδιες ακτίνες.

Επιπροσθέτως με άξονα τα εικαστικά μπορούμε να προσεγγίσουμε και άλλες τέχνες όπως το θέατρο, τη μουσική- τραγούδι, τη λογοτεχνία και το παραμύθι και να προσαρμόσουμε όλες τις τέχνες πάνω στο θέμα που κάνουμε και στις κατασκευές των ζώων της Φάρμας. Πιο συγκεκριμένα θα έχουμε ως κορμό την τέχνη του κουκλοθέατρου και θα την συνδέσουμε με όλες τις παραπάνω τέχνες. Αρχικά για κούκλες θα χρησιμοποιήσουμε τα ζωάκια που έκαναν τα παιδιά απλά θα τοποθετήσουμε ένα ξυλάκι για να μπορούμε να τα κρατάμε. Στη συνέχεια θα φτιάξουμε το δικό μας κουκλοθέατρο από χαρτόκουτο το οποίο θα το πάρουμε θα κάνουμε μία τρύπα στον πάτο θα βάλουμε ένα ύφασμα για κουρτίνα και τα παιδιά θα ζωγραφίσουν ότι τους αρέσει ώστε να το κολλήσουμε στο κουτί για να το διακοσμήσουμε.

Μετά θα ασχοληθούμε την τέχνη της δραματοποίησης στην οποία θα φτιάξουμε πρώτα με τα παιδιά μια ιστορία η οποία θα μας περιγράφει τι κάνει στην καθημερινότητα ένας αγρότης στα ζώα του π.χ. Ήταν μία πολύ ωραία μέρα και ο ήλιος έλαμπε, ο αγρότης κοιμόταν ώσπου άκουσε να λαλεί ο κόκορας και κατάλαβε ότι έπρεπε να ξυπνήσει και να ξεκινήσει την μέρα του. Ξύπνησε λοιπόν πλύθηκε, έφαγε, ντύθηκε και βγήκε για να καλημερίσει όλα τα ζωάκια του και να τα φροντίσει. Πρώτα τάιζε τις κοτούλες που ήταν ανυπόμονες, μετά τις αγελάδες που ήταν τροφαντούλες, σειρά είχαν τα προβατάκια και τα αρνάκια που ήταν άσπρα σαν τα σύννεφα. Μετά πήγαινε στα γουρουνάκια τα παιχνιδιάρικα που κυλιόντουσαν συνέχεια στη λάσπη και τέλος τα άλογα που ήταν ψηλά και περήφανα ζώα. Μετά το τάισμα μάζευε τα αυγά και πήγαινε να αρμέξει τις αγελάδες ώστε να πάρει το γάλα και να το κάνει τυράκι. Τέλος γιατί έκανε πολύ ζέστη έπρεπε να κουρέψει και τα προβατάκια και όλα περίμεναν με ανυπομονησία γιατί μετά το κούρεμα από το τόσο μαλλί που είχαν πάνω τους ένιωθαν χαρούμενα και δροσερά.

Με βάση την ιστορία των παιδιών θα την δραματοποιήσουν και θα κάνουν ανάλογες κινήσεις με αυτές που αφηγούμαστε. Στη συνέχεια μπορούμε να δραματοποιήσουμε παιδικά τραγουδάκια δηλαδή να εντάξουμε την μουσική είτε ως αυτόνομη ανεξάρτητη δημιουργία, που επιλέγεται να επενδύσει το θεατρικό λόγο, είτε ως αποκλειστική δημιουργία πλαισιωτική μιας παράστασης, είτε με την μία, είτε με την άλλη διάσταση, η μουσική αποτελεί επίσης ένα βοηθητικό αλλά πολύ σημαντικό εκφραστικό κώδικα, δια του οποίου παρουσιάζεται το θέατρο και επικοινωνεί με το κοινό του(Θεόδωρος Γραμματάς, 2009, σ.423) όπως το «Ήταν ένας γάιδαρος με μεγάλα αυτιά»

«Η καλή μας αγελάδα»,

«Λύκε λύκε είσαι εδώ» κ.τ.λ. αλλά και παιδικά παραμύθια όπως

«Τα τρία γουρουνάκια»,

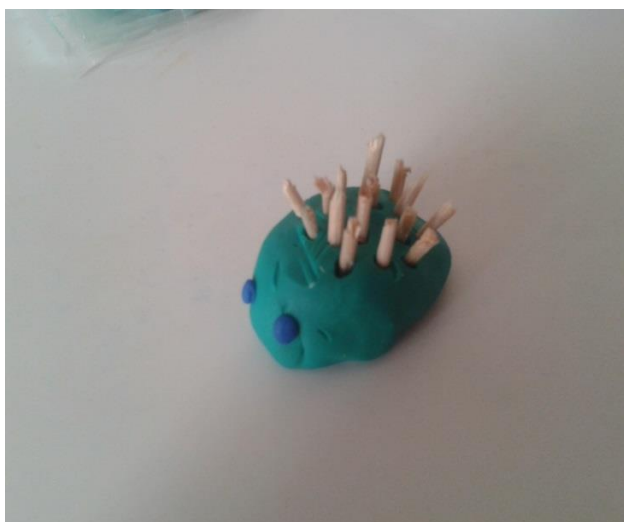
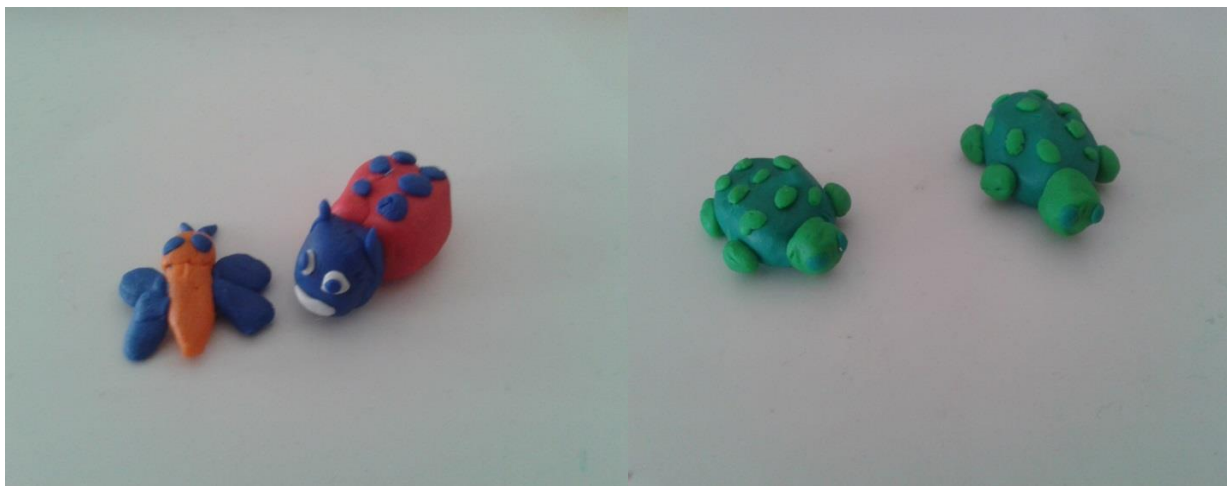
«Το ασημόπαπο» του Άντερσεν και «Ο λύκος και τα 7 κατσικάκια».

Αποδέκτης της δραματοποίησης είναι ο ίδιος ο μαθητής στη σχολική αίθουσα, που υπερβαίνει τις όποιες δυσχέρειες μιας παραδοσιακού τύπου επικοινωνίας με τον διδάσκοντα και το ίδιο το μάθημα και κατακτά τη γνώση με τρόπο παιδαγωγικά εύσχημο, αισθητά ανεπτυγμένο και διανοητικά σύνθετο.

Η. Προσωπικό φωτογραφικό υλικό

Βιβλιογραφία

Θόδωρος Γραμματάς (1997). Θέατρο και Παιδεία. Αθήνα: ΙΔΙΩΤΙΚΗ

Robert Schirrmacher (1998). Τέχνη και Δημιουργική Ανάπτυξη των Παιδιών. Αθήνα: ΙΩΝ

Michael & Sheila R. Cole (2001). Η ανάπτυξη των παιδιών, γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή και μέση παιδική ηλικία. Αθήνα: Τυπωθήτω

Sylvia Dorance (1998). Δημιουργικές δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο. Αθήνα :Τυπωθήτω

Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό «εκπ@ιδευτικός κύκλος» (2015). Η σύγχρονη εικαστική αγωγή στην προσχολική ηλικία. Στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών ν. Αττικής για το πολυσύνθετο φαινόμενο της Τέχνης. Διαθέσιμο στο http://www.educircle.gr/periodiko/images/teuxos/2015/teuxos2/3_2-5.pdf

Πρακτικά του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.) (2012). Δημιουργική Μάθηση μέσα από την Τέχνη: Μια πρόταση διδασκαλίας στην Ιστορία. Διαθέσιμο στο http://www.elliepek.gr/documents/60_synedrio_eisigiseis/87_Ntoulia.pdf

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο. Διαθέσιμο στο http://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/ECD151/27deppsaps_Nipiagogiou.pdf

Πηγή εικόνων:

<http://www.koutipandoras.gr/article/entyposiaka-glypta-zoon-apo-xylo-foto>

<http://www.boredpanda.com/hubcaps-recycling-art-ptolemy-elrington/>

<http://www.piperies.gr/posts/glypto-kotas-apo-tsoflia>